

ဆရာကြီးစကောလယ်တောနှင့်မြောက်ပိုင်းခရီးစဉ်

၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ 'ဆရာကြီးစကောလယ်တော'ကွယ်လွန်ပြီး(၂)နှစ်ကျော်ကျော်ကာလအကြာတွင် ဆရာကြီး၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကိုရေးသားဖော်ပြရန် အစီအစဉ်တခုပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအစီအစဉ်မှာ "နိုင်ငံသစ်" စာစောင်အမှတ်(၂)ကို " အာဇာနည်နေ့" အထူးထုတ်အဖြစ် ထုတ်ဝေပြီး ထိုစာစောင်တွင် စောဘဦးကြီးနှင့်တကွ ကျဆုံးသွားခဲ့ကြသောအမျိုးသားခေါင်းဆောင်များ၏ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများကို နိုင်ငံသစ်စာဖတ်ပရိတ်သတ်များသို့ ရေးသားတင်ဆက်မည်ဖြစ်ရာ၊ကရင့်နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် ရှေးဦးလည်းကျပြီး ဘဝသက်ဆုံးတိုင် ကြီးပမ်းခဲ့သူတဦးဖြစ်သော "ဆရာကြီးစကောလယ်တော"၏ နိုင်ငံရေးဘဝလှုပ်ရှားမှုကိုရေးသားဖော်ပြရန် သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။

ကျနော့်အနေဖြင့် "ဆရာကြီးစကောလယ်တော"၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားတင်ပြမည်ဆိုရာတွင် သူ၏နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုကိုအတော်အတန် တွေ့ကြုံသိရှိခဲ့ရသော်လည်း သူ၏ငယ်စဉ်ဘဝ၊ နိုင်ငံရေးသမားဘဝနှင့် တော်လှန်ရေးနယ်ထဲသို့စတင်အခြေချခဲ့သော အကြောင်းရင်းများကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံမသိခဲ့ရပေ။ဆရာကြီးလည်း ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်သဖြင့် သူ့အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က သူ့အားတွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းမပြုခဲ့ရသည့်အဖြစ်ကို နှမြောတသ စိတ်မကောင်းဖြစ်မိပါသည်။မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နိုင်ငံသစ်စာစောင်အမှတ်(၂) အာဇာနည်နေ့အထူးထုတ်တွင် "ဆရာကြီး၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ" ကို ထည့်သွင်းရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပြီးဖြစ်၍ မဖြစ်မနေရေးသားရတော့မည်ဖြစ်သည်။

ထိုကိစ္စမှာ ခဲယဉ်းသောကိစ္စမဟုတ်ဟု ကျနော့်အနေဖြင့်ယူဆခဲ့ပါသည်။ဆရာကြီးကွယ်လွန်ခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း သူ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် မိသားစုအချို့မှာအသက်ထင်ရှားရှိနေဆဲဖြစ်သည်။အထူးသဖြင့်သူ၏မိသားစုထံမှ သူနှင့်အတူတော်လှန်ရေးခရီးစဉ်အချို့တွင် အခါအားလျော်စွာပါဝင်ခဲ့သော သားအကြီးဆုံး "စောဂေါလ်လိပိစ်" ကိုအမှတ်ရမိပါသည်။"စောဂေါလ်လိပိစ်" သည်သားအကြီးဆုံးဖြစ်၍ သူ၏ငယ်စဉ်ဘဝအခြေအနေကို အတော်အတန်သိနိုင်မည့်သူတဦးဖြစ်သည်။သူသည်ထိုစဉ်က "ကရင်အမျိုးသားဒုက္ခသည်ကယ်ဆယ်ရေးဌာန" တွင်အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည်။သူ၏ကယ်ဆယ်ရေးရုံးမှာ မဲဆောက်-မယ်လ ကားလမ်းမကြီးနဘေးတွင် အုတ်နံရံဖြင့်ပတ်ကာရံထားသော ဆန်စက်အဟောင်းတလုံးဖြစ်သည်။ထိုခြံသည်အတော်အတန်ကျယ်ဝန်းပြီး ရုံးခန်းဖွင့်လှစ်ရန် အဆောက်အဦများလည်းအခိုင်အခံရှိသည်။ထိုဆန်စက်ကို ကေအဲန်ယူမှ တပ်မဟာမှူးတဦး၏မိသားစုဝင်တဦးက ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်ဟုသိရသည်။

ကျနော်သည် မျှော်လင့်ချက်ကြီးစွာဖြင့် "စောဂေါလ်လိပိစ်" ရိုရာဆန်စက်သို့ အလျင်အမြန်ခြေဦးလှည့်ရပါတော့သည်။"စောဂေါလ်လိပိစ်" သည်အလုပ်များသူတဦးဖြစ်သည်။ဒုက္ခသည်စခန်းများသို့ အမြဲမပြတ်လှည့်လည်နေရသဖြင့် အလုပ်အလွန်များသည်။ကျနော့်အစီအစဉ်ကို သူ့အနေဖြင့်ကူညီနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိသည်။ကံအားလျော်စွာပင် ကျနော်သူ့ကိုတွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။

ကျနော်ကလည်းလာရင်းကိစ္စကို တိုတိုရှင်းရှင်းပြောပြပါသည်။သူကလည်းသူ့ဖခင်၏ အ

တ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားနေသူ ရှိနေပြီးဖြစ်ကြောင်း တိုတိုပင်တုန့်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျနော်၏လာရင်းကိစ္စလည်းပြီးပြတ်သွားပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို မည်သူကရေး၍ မည်သည့်အချိန်တွင် ဖတ်ရမည်ကိုမစပ်စုခဲ့။ သို့ဖြစ်၍ ငယ်စဉ်ဘဝကိုလည်း ကျနော်မမေးတော့ချေ။ သို့အားဖြင့်အတင်းမေးလျှင်လည်း ပြောပြမည့်သူမဟုတ်ဟု ယူဆရသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ “နိုင်ငံသစ်” စာစောင်အမှတ်(၂) အာဇာနည်နေ့အထူးထုတ်တွင် ဆရာကြီးနှင့်ပတ်သတ်၍ မူလရည်ရွယ်ချက်ကို မဖျက်လိုသဖြင့် ဆရာကြီးအကြောင်းကို တစ်စုံတစ်ခုထည့်သွင်းဖော်ပြရန် စီစဉ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဆရာကြီးစကောလယ်တော၏ မှတ်စုနှင့် ၁၉၅၀ခုနှစ် ဖာပွန်ကွန်ဂရက်ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်းပါးတစ်စောင်ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ စင်စစ် ထိုဆောင်းပါးမှာ ဆရာကြီးကိုယ်တိုင်ရေးသားခဲ့သော “ကရင်အမျိုးသားတော်လှန်ရေးသမိုင်း” မှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးစကောလယ်တောသည် သူမကွယ်လွန်မီက ကရင်အမျိုးသားတော်လှန်ရေးသမိုင်းတစ်စောင်ကို ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ ထိုသမိုင်းကို ကေအဲန်ယူဗဟိုကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာကြီးသည် ထိုသမိုင်းစာအုပ်ကို နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း ပြုစုခဲ့ပြီး ၁၉၈၁-၈၂ ခုနှစ် မာနယ်ပလောတွင် ဖွင့်လှစ်သော နိုင်ငံရေးသင်တန်းတစ်ခုတွင် ဆရာကြီးကိုယ်တိုင် သင်ကြားပို့ချခဲ့သည်။ ထိုသင်တန်းကာလအတွင်းမှာပင် ဗဟိုကော်မတီအတွင်း အယူအဆရေးရာကိစ္စ ကွဲလွဲမှုများပေါ်ပေါက်လာခဲ့သဖြင့် ထိုသင်တန်းကို ကတိကရိုက်ဖြင့် အဆုံးသတ်လိုက်ကြသည်။ ကျနော်အနေနှင့် ဆရာကြီး၏ ကရင်တော်လှန်ရေးသမိုင်းကို ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ်ရောက်မှဖတ်ရှုခဲ့ရသည်။ ထိုကာလက စာအုပ်အဖြစ်ပုံနှိပ်ထားခြင်းမဟုတ်သေးပဲ အုပ်တွဲငယ်များဖြင့် မှတ်စုသဘော ရေးသားခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ သင်တန်းပို့ချရန် လက်နှိပ်စက်ဖြင့် ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာကြီးသည် ဤသမိုင်းကို မိမိ၏တော်လှန်ရေး နိုင်ငံရေးမှတ်တမ်းနှင့် ဘဝအတွေ့အကြုံပေါ်တွင် အခြေခံရေးသားသည်ဟု ကျနော်ယူဆသည်။ ဤကရင်အမျိုးသားတော်လှန်ရေးသမိုင်းစာအုပ်မှာ ၁၉၉၁ ခုနှစ်ဆရာကြီးကွယ်လွန်ပြီးမှသာ စာအုပ်အဖြစ်ဖတ်ရှုခဲ့ကြရသည်။ ထိုစာအုပ်ကို ဗဟိုကော်မတီ(၅)ဦးမှ တာဝန်ယူပြီး ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ရေးသားကြခြင်းဖြင့် ပီပြင်သောစာအုပ်အဖြစ်ပေါ်ထွက်ခဲ့လေသည်။

စောဂေါလိပ်စံနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး (၃)နှစ်ကျော်ကာလအတွင်းသို့ပင် ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲကြီးများလည်း ကြုံဆုံခဲ့ကြရသည်။ ဆရာကြီး စကောလယ်တော ဦးဆောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော နိုင်ငံရေးသင်တန်းအခြေတည်ရာ “မာနယ်ပလော”သည် တခန်းတကာ ဂျာနယ်လျက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

တော်လှန်ရေးသမိုင်း၌ ကမ္ဘာ့တင်ရမည့် အခိုင်အမာစခန်းကြီးများလည်း တခုပြီးတခု ကျိုးပေါက်ခဲ့သည်။ အမျိုးသားချင်း၊ ဆွေမျိုးနီးစပ်ချင်း၊ ရန်သူသဖွယ် သွေးချောင်းစီးသတ်ဖြတ်လုယက်နေကြဆဲလည်းဖြစ်သည်။ တမျိုးသားလုံး၏ဒုက္ခသည် ဆထက်ထမ်းပိုးတိုးမြှင့်လာသည်။ ကရင်အမျိုးသားဂုဏ်သိက္ခာသည်လည်း ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် ညှိုးနွမ်းခဲ့ရသည်။ ဤသို့သော အကြပ်အတည်းကာလတွင် ကရင်အမျိုးသားအချို့သည် အလျှို့လျှို့ဖြင့် နိုင်ငံခြားသို့ထွက်ခွာသွားကြလေသည်။ ထိုအထဲတွင် စောဂေါလိပ်စံ တစ်ယောက်လည်းပါသွားသည်ဟု သိရသည်။ သို့ဖြစ်၍

အတ္ထုပ္ပတ္တိအား မည်သူကတာဝန်ယူ၍ ရေးသားပြုစုနေကြောင်းပင် ပြောမပြနိုင်ခဲ့။

၁၉၉၆ ခုနှစ် “နိုင်ငံသစ်” စာစောင်အမှတ်(၇)ကို အထူးထုတ်အဖြစ် ထုတ်ဝေရန်အစီအစဉ် ရှိလာပြန်သည်။ထိုအစီအစဉ်တွင် ဆရာကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် စွမ်းဆောင်ချက်ကို ဆရာကြီးအား ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ရေးသားလိုပြန်သည်။ ဆရာကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိပုံကြမ်းစာစောင်ကိုရေးသား တင်ဆက်နိုင်မည့်တစ်ဦး ကူညီမည့်သူတစ်ဦးပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ထိုသူမှာ မန်းငြိမ်းမောင် ဖြစ်ပါသည်။ KNU အရံဗဟိုကော်မတီဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး KNU ဗဟိုနိုင်ငံခြားဂေဟာမှမဟာမိတ်ဆက်ဆံရေးတာဝန်ကိုထမ်းဆောင်နေသူဖြစ်သည်။၁၉၉၄ခုနှစ်တွင် ကျနော်အား သူသိမ်းဆည်းထားခဲ့သောတိပ်ခွေ (၂)ခွေပေးခဲ့သည်။ထိုအခွေ(၂)ခွေသည် ဆရာကြီးစကောလယ်တော၏ မူရင်းအသံဖြင့် သွင်းထား သည့်တိပ်ခွေဖြစ်ပြီး သတင်းထောက် ဈာန်ရ(ဦးစိုးမင်း)နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များ ဖြစ်သည်။ထို တိပ်ခွေ(၂)ခွေကို ကူးယူပြီး ဆရာကြီး၏ “မြောက်ပိုင်းခရီးစဉ်”ဟုခေါ်ဝေါ်စဉ်တပ်ပြီး ဆောင်းပါးအဖြစ် ရေးသားတင်ဆက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။အမှန်စင်စစ် ဆရာကြီး စကောလယ်တော၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိသည် ကရင့်တော်လှန်ရေးသမိုင်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သကဲ့သို့ ကရင့်တော်လှန်ရေး၏သမိုင်းတွင် လည်းသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ အကျိုးဝင်နေပါသည်။ကရင်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အမေရိကန်သမတကြီး အေဗရာဟမ်လင်ကွန်းကဲ့သို့ ဆင်းရဲစွာဖြင့်ဘဝရုန်းကန်လှုပ်ရှားပီးမှ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်လာ သောပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးရှိပါသည်။၎င်းတို့မှာ “ဒေါက်ကလူ”ကရင်အမျိုးသားအသင်းကိုစတင်တည်ထောင်သူ တီသံပြာဖြစ်ပြီးနောက်တစ်ဦးမှာ ဆရာကြီးစကောလယ်တော ဟုပင်ကျနော်မှတ်ယူထားပါသည်။ပု သိမ်နယ်သား တီသံပြာမှာမုဆိုးမ အမေအိုနှင့် ဆင်းရဲစွာနေထိုင်ခဲ့ရာမှ အမေရိကန်သာသနာပြုတ ဦး၏အကူအညီဖြင့်အမေရိကန်သို့ရောက်လာခဲ့သည်။မိမိကိုယ်တိုင်ဝင်ငွေရှာပြီးမှ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ကို ရယူခဲ့လေသည်။ဆရာကြီးစကောလယ်တောမှာလည်း မိမိကိုယ်ကိုသာအားကိုးပြီးတက္ကသိုလ်ဘွဲ့ ကိုရယူခဲ့ပါသည်။သို့သော်ပိုမိုပြီးဆင်းရဲပင်ပန်းသည်ဟု ကျနော်ယူဆမိသည်။

ဆရာကြီးစကောလယ်တော တွင်သာမန်လူထက် ထူးခြားချက်တချို့ရှိသည်ကို ကျနော်တို့ အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ထိုအချက်များသည် လူငယ်များအတုယူစရာကောင်းသော အချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းသားဘဝ

ဆရာကြီးစကောလယ်တော၏ ဇာတိကျေးရွာမှာ တောင်ငူခရိုင် ကျော်ဖျာရွာဖြစ်သည်။ ကျောက်ဖျာရွာသည် တောင်ငူနှင့်မိုင်(၄၀)မျှကွာဝေးသော တောင်ပေါ်ရွာတစ်ရွာဖြစ်သည်။သူ့ဘခင် မှာကျေးရွာသူကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။အင်္ဂလိပ်ခေတ်သူကြီးဖြစ်၍ ဩဇာအရှိန်အဝါအတော်အတန်ရှိ လေသည်။မိဘများမှာအစဉ်အလာအားဖြင့် တောင်ယာလုပ်ကိုင်စားသောက်လာခဲ့သူများဖြစ်ကြ သည်။ကျေးရွာသူကြီးတစ်ဦး၏ အိမ်ထောင်စုပင်ဖြစ်သော်လည်း ချို့ချို့တဲ့တဲ့နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်။

ဆရာကြီးစကောလယ်တော ၏ငယ်မည်မှာ စောထောယေ ဖြစ်သည်။(၆)နှစ်သားအရွယ် တွင် ကျောက်ဖျာရွာရှိ မူလတန်းကျောင်း၌ စတင်၍ကျောင်းတက်သည်။ကရင်အမျိုးသားကျောင်း ဖြစ်၍ ကရင်စာပေးကိုအဓိကထားသင်သည်။စာသင်နှစ်ကုန်ခါနီးနေ့တနေ့တွင် ပညာအုပ်တစ်ဦးက ထိုဒေသရှိကျောင်းများကို လိုက်လံစစ်ဆေးရာတွင် ကျော်ဖျာရွာသို့လည်း ဝင်ရောက်ခဲ့လေသည်။

ပညာအုပ်ဖြစ်၍ ရပ်ရွာလူကြီးများက မြင်းများဖြင့် တခမ်းတနားလိုက်လံပို့ဆောင်ကြသည်။ဟင်းပေါင်းစုံဖြင့်လည်းဧည့်ခံကျွေးမွေးကြသည်။လူတိုင်းကဂရုတစိုက်ဧည့်ခံကျွေးမွေးသည်ကို ကလေးအရွယ်သာရှိသော စောထောယေသည် အလွန်အားကျမိသည်။ထို့ကြောင့်ရွာသားတစ်ဦးကို ချဉ်းကပ်ပြီး ဤကဲ့သို့ဧည့်ခံပြုစုခံရသူမှာ ဘယ်နှစ်တန်းအောင်သလဲဟုမေးမြန်းခဲ့သည်။ထိုလူကြီးကဘီအေအောင်တယ်လို့ ပြောပြသောအခါအရွယ်သေးသောစောထောယေသည် သူလည်းတနေ့တွင်ဘီအေအောင်ရမည်ဟုစိတ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။

ငယ်ရွယ်သူပီပီ အရာရာကိုအားကျတတ်သည်မှာ ကလေးများ၏သဘာဝစိတ်ဖြစ်သည်။ကလေးသဘာဝတွင် မေ့လွယ်ပျောက်လွယ်တတ်သော်လည်း စောထောယေ၌မူ စွဲစွဲမြဲမြဲပင်ရှိနေခဲ့ပေသည်။

ကျောက်ဖျာမူလတန်းကျောင်းတွင် မူလတန်းအောင်ပြီးနောက် အင်္ဂလိပ်စာသင်ကြားသော ကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ရမည်ဖြစ်ရာ စောထောယေ၏မိသားစုမှငွေကြေးချို့တဲ့သဖြင့် သူ့ကိုအင်္ဂလိပ်ကျောင်းသို့ပို့နိုင်စွမ်းမရှိခဲ့ကြပေ။သို့သော် ဦးလေးတဦး၏စိစဉ်ပေးချက်အရ ရွှေကျင်မြို့တွင်အလယ်တန်းပညာဆက်လက်သင်ကြားခွင့် ရခဲ့လေသည်။ရွှေကျင်မြို့၌ပင် (၇)တန်းစာမေးပွဲကိုအောင်မြင်ခဲ့၍ စောထောယေသည် အထက်တန်းကျောင်းသို့ဆက်တတ်ရမည်ဖြစ်သည်။သူ့အားကူညီခဲ့သောဦးလေးမှာ ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်သဖြင့် ရှေ့ဆက်ပညာသင်ကြားရေးအတွက် အခက်ကြုံရပြန်သည်။ပညာရေးတပိုင်းတစဖြင့် ကျောင်းမထွက်လို၊သူ့အမိဌာန်ကို မဖျက်နိုင်။ဤသို့အခက်ကြုံနေခိုက် ကံအားလျော်စွာပင် သူ၏ဝမ်းကွဲအကိုတော်သူတဦးက ထောက်မကူညီသဖြင့် (၈)တန်းကိုတက်ရောက်ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့သည်။စောထောယေ(၈)တန်းအောင်မြင်သောနှစ်သည် (၁၉၃၀)ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ကမ္ဘာ့စီးပွားပျက်ကပ်ကြီး ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပြီးပြည်တွင်းတွင် တောင်သူလယ်သမားအရေးတော်ပုံကဲ့သို့သော ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေးဆန့်ကျင်သည့်တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်လာသောအချိန်လည်းဖြစ်သည်။ပြည်သူတိုင်း အခက်အခဲကြုံတွေ့နေကြရသည်။စောထောယေ၏ အကိုဝမ်းကွဲသည်လည်း အများနည်းတူဆင်းရဲခြင်းကပ်ကို ကြုံတွေ့နေရသဖြင့် သူ၏ပညာရေးကို ဆက်လက်ကူညီရန်လုံးဝမဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ထို့ကြောင့် စောထောယေ ဇာတိရွာသို့ပြန်လည်ပြီးနေထိုင်ခဲ့ရလေသည်။

တနေ့တွင် ကျောက်ဖျာရွာမှ မိုင်(၄၀)ခန့်ဝေးသော တောင်ငူမြို့သို့ စောထောယေတယောက် တကိုယ်တည်းခြေလျှင်ခရီးထွက်ခဲ့သည်။သူ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပညာသင်ကြားရန်သာဖြစ်သည်။သို့သော်မည်သည့်နည်းဖြင့် ပညာသင်ကြားရမည်ကိုကားသူမသိသေး။

သူ့တွင်ကျောင်းစရိတ်အတွက် ငွေတပြားမှမပါခဲ့ပေ။သူသည်ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးထံသွားပြီး ကျောင်းနေခွင့်တောင်းခံခဲ့သည်။သူကံကောင်းသည်မှာ ထိုစဉ်က တောင်ငူအထက်တန်းကျောင်းတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ စတင်ဖွင့်လှစ်သောနှစ်ဖြစ်သည်။ကျောင်းလခအတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ကျောင်းလခပေးသွင်းရန်ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးနှင့် အပေးအယူတည့်ခဲ့သည်။

ထိုအချိန်ကကျောင်းစိုက်ပျိုးရေးတွင်ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြသော ကျောင်းသား(၂၀)ခန့်ရှိသည်။ထိုကျောင်းသားအားလုံးထဲတွင် စောထောယေသည် အများတကာထက် လုံ့လဂီရိယအကောင်းဆုံး အတက်ကြွဆုံးလုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။သူ၏ဂီရိယရှိမှုကြောင့် တနေ့လျှင်တမူး၊တမတ်မှ တခါတရံငါး

မူးအထိ ဝင်ငွေရရှိသော နေ့လည်းရှိခဲ့သည်။

ဤဝင်ငွေဖြင့်ကျောင်းလခများကို ပေးသွင်းခဲ့သည်။ဝက်ငယ်များကိုမွေး၍ ဝင်ငွေရှာလိုက် သေးသည်။စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းပြီးလျှင် ဆရာ၊ဆရာမအိမ်များသို့ သွားရောက်ပီး ကူညီလုပ်ကိုင် ပေးခဲ့သေးသည်။အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းပေးခြင်း၊အိမ်သာကျင်းတူးခြင်း၊စသည့် တောက်တိုမယ် ရအလုပ်များကိုလည်း မပျင်းမရိလိုက်လံဆောင်ရွက်ပေးတတ်သည်။ထို့ကြောင့်ဆရာ၊ဆရာမများ ကသူ့ကိုခင်တွယ်ပီး အစားအသောက်များပေးကမ်းကြသည်။စောထောယေ၏ အထက်တန်း ကျောင်းသားဘဝသည် လူအများ၏ခင်မင်မှုကို ခံခဲ့ရသောဘဝဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် (၁၀)တန်းစာမေးပွဲကိုအောင်မြင်ခဲ့သည်။(၁၀)တန်းအောင်မြင်ပြီးဖြစ်၍ တက္က သိုလ်ဆက်တက်ရမည်သာဖြစ်သည်။သို့သော် တက္ကသိုလ်ကျောင်းဖွင့်ခါနီးအချိန်အထိ သူ့ကိုကူညီ မည့်သူ တဦးမျှမတွေ့သေးပေ။သူသည်နေ့စဉ်ဆုတောင်းပြီး ကူညီမည့်သူကို မျှော်လင့်တမ်းတနေမိ သည်။ဘီအေအောင်ရမည်ဟူသော ရည်မှန်းချက်ကလည်း သူ့တွင်ခိုင်ခိုင်မာမာရှိနေလျက်ပင်ဖြစ် သည်။ကျောင်းဖွင့်ရန်ရက်အနည်းငယ်အလိုတွင် သူ့စုဆောင်းထားသောငွေ (၇)ကျပ်နှင့်(၃)မူးကို ယူပြီးအိမ်ကစထွက်ခဲ့လေသည်။သူ့ကိုကူညီခဲ့သောအကိုဝမ်းကွဲထံသို့ချဉ်းကပ်ပြီး အကူအညီ တောင်းရာ ငွေ(၂၀)ကျပ်ကူညီခဲ့သည်။ထိုငွေ(၂၇)ကျပ် (၃)မူးနှင့်ပင်ရန်ကုန်သို့ မီးရထားဖြင့်စတင် ထွက်ခဲ့သည်။တောင်ငူနှင့်ရန်ကုန်မီးရထားခ(၃)ကျပ်တမတ်ဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်ဘူတာကြီးမှတက္ကသိုလ် ကျောင်းသို့အငှားကားခမှာ(၁)ကျပ်၊ထမင်းစားပီးနောက်အခြားတိုလီမိုလီများဝယ်ရာတွင် လက်ထဲ တွင်ငွေ(၁၀)ကျပ်တိတိသာကျန်တော့သည်။

ပညာရေးအတွက်စောထောယေ၏ ပထမဦးဆုံးလှုပ်ရှားမှုမှာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းအုပ်ကြီး ၏ရုံးခန်းသို့ တည့်တည့်မတ်မတ်သွားပြီး သူ၏အခြေအနေနှင့် အခက်အခဲကိုတင်ပြခြင်းပင်ဖြစ် သည်။ကျောင်းစရိတ်အတွက်အလုပ်တခုစီစဉ်ပေးရန်တောင်းပန်ပြောဆိုခဲ့သည်။ကျောင်းအုပ်ကြီး ကလည်း စေတနာအပြည့်ဖြင့် တက္ကသိုလ်ဆိုသည်မှာ စာကိုအမြောက်အများဖတ်ရကြောင်း၊ ကျောင်းတဖက် အလုပ်တဖက်ဖြင့်စာမေးပွဲအောင်ရန် လွယ်ကူမည်မဟုတ်ကြောင်းပြန်လည်ရှင်း လင်းပြောပြခဲ့သည်။စောထောယေကလည်း ကိစ္စမရှိကြောင်း၊စာကျက်မှတ်ရန်မှာမိမိတာဝန်သာ ဖြစ်ကြောင်း၊မိမိကြိုးစားနိုင်ကြောင်း ပြန်လည်ပြောကြားရာ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးလည်း သူ့ကိုသ နားသဖြင့် ထမင်းရုံတွင်အလုပ်တခုပေးခဲ့သည်။ထိုအလုပ်မှရသောအခကြေးငွေဖြင့် ကျောင်းစရိတ် ကိုပေးခဲ့သည်။သို့သော် ထိုငွေမှကျောင်းစရိတ်အတွက် မလုံမလောက်ဖြစ်နေပြန်သည်။ထို့ကြောင့် ကျောင်းအုပ်ကြီးထံသို့ တခန့်ချဉ်းကပ်ပြီး တခြားအလုပ်တခုထပ်မံစီစဉ်ပေးရန် တောင်းဆိုရာ ကျောင်းစာကြည့်တိုက်၌ အလုပ်တခုထပ်မံစီစဉ်ပေးခဲ့ပြန်သည်။ထိုအလုပ်မှာ တနစ်လုံးအတွက် (၁၀၀)ကျပ်သာရခဲ့သည်။ကျောင်းလခအဖြစ် တဝက်သာပေးသွင်းရသည်။ သို့သော်လည်းလုံ လောက်သည့်အဆင့်သို့မရောက်ခဲ့ပြန်ပေ။

ထိုမလောက်မငှပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် အခြားအချိန်ပိုင်းအလုပ်များကို ရှာဖွေ ကြည့်ပြန်သည်။ထိုအချိန်ကာလတွင် ဂျက်ဆင်ကောလိပ်တွင် ကျေးလက်တောရွာပြုပြင်ရေးအဖွဲ့ များဖွဲ့စည်းလာသော ကာလဖြစ်သည်။ထိုအဖွဲ့များသည် ကျောင်းအားရက်များ၌ ဒညင်းကုန်း၊လှော် ကား၊မှောဘီ၊ဝါးနက်ချောင်းနှင့် ရန်ကုန်တဖက်ကမ်း တွံတေး၊နတ်စင်ကုန်း စသည်တို့သို့သွား

ရောက်ပြီး ကျောရွာများကို အကူအညီအမျိုးမျိုးပေးခဲ့ကြသည်။ရွာသန့်ရှင်းရေးအိမ်သာဆောက်၊ ရေတွင်းတူးစသည်များကို ကျေးရွာအသီးသီးကလည်း အပြန်အလှန် ငွေကြေးအကူအညီများ ပေးခဲ့ကြသည်။စောထောယေ သည် ထိုအဖွဲ့ထဲတွင်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သောကြောင့် စရိတ်စကအချို့ရခဲ့သည်။

ဤသို့ချို့ချို့တဲ့တဲ့ဖြင့် တက္ကသိုလ်ပညာကိုသင်ကြားရာ ပထမနှစ်ကိုအလွယ်တကူပင် အောင်မြင်ခဲ့သည်။တနေ့တွင် ခရစ်စမတ်ကျောင်းပိတ်၍ ရွာသို့ပြန်ခဲ့ရာရန်ကုန်အပြန်ခရီးအတွက် ခရီးစရိတ်ကိုမိဘများက မပေးနိုင်ဘဲရှိနေသည်။သူ့မှာလည်းငွေ(၅)မတ်သာကျန်တော့သည်။ရန်ကုန်အရောက်ဆိုလျှင် ငွေ(၅)ကျပ်တိတိလိုနေသည်။မည်သူ့ထံမှလည်းမျှော်လင့်၍မရနိုင်၊သို့သော် ဘီအေအောင်ရမည်ဟူသော မူလရည်ရွယ်ချက်ကြီးကား အပျက်မခံနိုင်။ငွေ(၅)မတ်နှင့်ပင်အိမ်မှ ထွက်ခဲ့လေသည်။

စောထောယေသည် လမ်းခရီးတွင်မောပန်းသဖြင့် ကျောက်တုံးတုံးပေါ်ထိုင်၍ရပ်နားနေရင်း ချွေးများနှင့်အတူ မျက်ရည်များလည်း စီးထွက်ရင် သူ့ဘဝကိုသူ စဉ်းစားကြည့်မိသည်။အချို့သူများမှာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတက်ရာတွင် ကားစီး၍လာကြသည်။ဝတ်ကောင်းစားလှများလည်းဝတ်ဆင်နိုင်ကြသည်။ကျောင်းလခလည်းပူပင်စရာမလိုခဲ့ပေ။

ငွေကိုလိုအပ်သလိုသုံးစွဲနိုင်ခဲ့ကြသည်။မိမိမှာမူ အဝတ်အစားကောင်းကောင်းဝတ်ပြီး ငွေရေးကြေးရေးဖေါဖေါသီသီ သုံးနိုင်ဘို့အပထား၊ကျောင်းသွားဘို့ကိုပင် ခရီးစရိတ်မရှိခဲ့ပေ။ကျောင်းဆက်လက်တတ်နိုင်မည့်အလားအလာမှရှိပါ့မလား၊စသည်ဖြင့်အမျိုးမျိုးစဉ်းစားရင်း စိတ်ရှုပ်ထွေးခဲ့ရသည်။

သို့သော် နောက်ဆုံးတက္ကသိုလ်အောင်ရမည်ဟူသော မူလအဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် လက်တွင်ရှိသော ငွေ(၅)မတ်နှင့်ပင် လမ်းလျှောက်ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။(၄)ရက်ခန့်လျှောက်လျှင် ရန်ကုန်ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိမည်ဟု သူခန့်မှန်းသည်။ဤသို့ဖြင့် ခြေလျှင်ခရီးကိုစတင်ထွက်ခဲ့သည်။ထိုနေ့မှာပင် ရွာတရွာသို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။ထိုရွာရှိအဖွားတော်သူထံတွင် ဝင်ရောက်တည်းခိုခဲ့သည်။

အဖွားသည် သူ၏မြေးကိုကြည့်ပြီး သနားမိသော်လည်း သူ့အခြေအနေသည် မြေးတော်သူအားမကူညီနိုင်ခဲ့ပေ။သို့သော် သူ့အိမ်တွင်တည်းခိုနေသောရှမ်းတယောက်ကို အဖြစ်မှန်ပြောပြပြီး အကူညီတောင်းခဲ့လေသည်။သူ၏မြေးသည် ပညာသင်ကြားရန်ဆန္ဒပြင်းပြသူဖြစ်သည်။စာလည်း အတော်အတန်ရသည်။သို့သော်ဆင်းရဲသဖြင့်ကျောင်းစရိတ်မရှိ၊ကိုယ်တိုင်ရှာဖွေရင်းကျောင်းတက်ရကြောင်းပြောပြသည်။ရှမ်းအဖိုးကြီးလည်း စောထောယေကိုကြည့်ရင်း သနားသဖြင့် ငွေ(၅)ကျပ် ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ဤငွေဖြင့်ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသို့ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီး ထိုနှစ်မှာပင် ဒုတိယနှစ်ကို နှစ်ချင်းအောင်မြင်ခဲ့ပြန်သည်။စောထောယေသည် ဆက်လက်ပြီးတက္ကသိုလ်ပညာကို(၄)နှစ်လုံးလုံး အလုပ်လုပ်ရင်းကြီးပမ်းသင်ကြားခဲ့ရာ နောက်ဆုံးတွင် ဘီအေဘွဲ့ကိုဆွတ်ခူးရရှိခဲ့လေသည်။သူ၏အဓိဋ္ဌာန်လည်း ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ကျောင်းဆရာဘဝ

ဘီအေအောင်ပြီးနောက်ရန်ကုန်ရှိ (ABM.Press)American Baptist Mission Press တွင်

အလုပ်ဝင်လုပ်ခဲ့သည်။ ABM.Press သည် ထိုအချိန်ကအကြီးဆုံးပုံနှိပ်စက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး Morning Star သတင်းစာကို ကရင်လိုထုတ်ဝေဖြန့်ချိလျှက်ရှိသော သတင်းစာတစ်စောင်ဖြစ်သည်။ထိုသတင်းစာတွင် တွဲဘက်အယ်ဒီတာအဖြစ် စောထောယေ တာဝန်ယူရသည်။ ABM.Press တွင်အလုပ်လုပ်နေစဉ် သာယာဝတီ ABM အထက်တန်းကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဂျိမ်းတာပ ကသူ၏ကျောင်း တွင် အထက်တန်းပြဆရာလိုသဖြင့် လာရောက်ခေါ်သည်။စောထောယေ ကလည်းသူ၏စာပုံနှိပ်စက် မန်နေဂျာဖြစ်သူမစ္စတာစမစ်နစ်သူဆွေးနွေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ၊အကယ်၍မစ္စတာစမစ်ခွင့်ပြုပါက သွားရောက်ကူညီမည်ဟု ကတိပေးလေသည်။မစ္စတာစမစ်သည် စောထောယေအားခွင့် ပြုချင်ပုံမရပေ။မောနင်းစတား သတင်းစာမှာ မြန်မာပြည်တွင် တိုင်းရင်းသားဘာသာဖြင့်ထုတ်ဝေသော တစ်ခုတည်းသော သတင်းစာဖြစ်သည်။၁၉၄၁ခုနှစ်မှာပင် စတင်ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး၊ဆက်လက်တည်တံ့ခိုင်မြဲနိုင်ဖို့ရန်မှာလည်း ပညာရှင်အများအပြားလိုအပ်နေသေးကြောင်း သူ့ကိုရှင်းပြခဲ့သည်။စောထောယေလည်း ဆရာကြီးဂျိမ်းတာပနှင့် မစ္စတာစမစ်တို့တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပြီးမှ မစ္စတာစမစ်သွားခွင့်ပြုမှသာသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ပြောကြားခဲ့သည်။ထိုစဉ်က သာယာဝတီ ABM အထက်တန်းကျောင်းသည်လည်း နှစ်ခြင်းသာသနာအဖွဲ့ကြီး၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိရာ၊ကျောင်း၏လိုအပ်ချက်နှင့်ပတ်သတ်၍ ABM Press ကပါတာဝန်ရှိသည်ဖြစ်ရာ အမှန်တကယ်လိုအပ်ပါကမစ္စတာစမစ်အနေဖြင့် မလွဲရှောင်ခွင့်ပြုရမည်သာဖြစ်သည်။ဆရာဂျိမ်းကလည်း အမှန်တကယ်လိုအပ်သဖြင့် စောထောယေကို လာရောက်ဖိတ်ခေါ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ဤသို့ဖြင့် စောထောယေသည် သာယာဝတီ ABM အထက်တန်းကျောင်း၏ အထက်တန်းပြကျောင်းဆရာ Senior Master တယောက်ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။ကျောင်းဆရာလုပ်ရင်း ကရင်လူငယ်များ၏ပညာရေးကို တဖြည်းဖြည်းစိတ်ဝင်စားလာမိသည်။ပညာရေးကဏ္ဍတွင် တသက်တာဆောင်ရွက်ရန်လည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ထို့ကြောင့် B.Ed(Bachelor of Education) ကိုတက်ရောက်သင်ကြားရန် အစမ်းစာမေးပွဲကိုဝင်ရောက်ဖြေဆိုခဲ့ပြန်သည်။အစမ်းစာမေးပွဲအောင်ပြီး B.Ed သင်တန်းကိုတက်ရောက်သင်ကြားခဲ့ရာအောင်မြင်ခဲ့သည်။ထို့နောက် ယခင်သာယာဝတီ ABM အထက်တန်းကျောင်း၌ပင် ကျောင်းအုပ်ဆရာအဖြစ်ပြန်လည်အမှုထမ်းလေသည်။ကျောင်းအုပ်ဆရာအဖြစ် တနစ်ပြည့်ပြီးသောအခါ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဂျပန်ဝင်လာရာ မိမိဇာတိရွာတွင် ပြန်လည်နေထိုင်ခဲ့ရလေသည်။

ဂျပန်ဆန့်ကျင်တော်လှန်ရေးသမားဘဝ

ဂျပန်ခေတ်တွင်ကျောက်ဖျာ၌ပြန်လည်နေထိုင်သည်ဟုဆိုသော်လည်း ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးကာလအတွင်း လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးတွင် တပ်ခွဲမှူးအဖြစ်တိုက်ခိုက်ရေးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။တက္ကသိုလ်မှာနေခဲ့စဉ်က တက္ကသိုလ်အရံတပ်ရင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သဖြင့် စစ်ပညာကို အတော်အတန် လေ့လာသင်ကြားခဲ့ရသော အကျိုးပင်ဖြစ်သည်။

ဆရာထောယေ၏တပ်ဖွဲ့သည် ဇွန် ၁၃၆ ၏လက်အောက်ခံ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ဖြစ်သည်။ “ပင့်ကူပြောက်ကျား”တပ်ဖွဲ့ (Spider Gwerilla Force)ဟုခေါ်သည်။ပင့်ကူပြောက်ကျား တပ်ဖွဲ့ကို စတင်အုတ်မြစ်ချခဲ့သူမှာ “မေဂျာစီးဂရင်း” ဖြစ်သည်။ “စီးဂရင်း” သည် ၁၉၃၉ခုနှစ်ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့

များအိန္ဒိယသို့ ဆုတ်ခွာခဲ့ကြရာတွင် လိုက်ပါမသွားဘဲ ဖာပွန်သို့တိတ်တဆိတ်ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြီး ဂျပန် ဆန်ကျင်ရေးမြေအောင်လှုပ်ရှားမှုအတွက် ထိုဒေသရှိကရင်အမျိုးသားများကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခဲ့ သည်။

နောက်ပိုင်း ဖိုဗ် နှင့် အဆက်အသွယ်ရပြီး လေထီးသမားများဆင်းသက်ကာပြောက်ကျား အဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။မေဂျာစီးဂရင်းမှာ မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုကိုဆောင်ရွက်ဆဲတွင် ဂျပန် များဖမ်းမိပြီး သေဒဏ်ပေးခြင်းကိုခံခဲ့ရလေသည်။၎င်းနှင့်အတူ ကရင်အမျိုးသားအချို့လည်းပါဝင်ခဲ့ သည်။ဖိုဗ် ၁၃၆၅၅ လက်အောက်ခံပြောက်ကျားအဖွဲ့များသည် ပဲခူးရိုးမတွင်လည်းဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီက ရိက္ခာများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ဆရာကြီးထောယေသည် ကျောင်းဆရာဘဝမှ တိုက်ခိုက်ရေးသမားပြောက်ကျားဗိုလ်ဘဝဖြင့် မုန်းမြို့နယ်၊မုန်းချောင်းနှင့် ထန်းတပင်တိုက်တွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ရသည်။ထိုဒေသတိုက်ကိုတာဝန်ယူရသော အင်္ဂလိပ်တပ် များ၏အမည်မှာ ကပ္ပတိန်ဟော့စ်မန်ဖြစ်သည်။ဗိုလ်ထောယေမှာ သူ့လက်အောက်တွင်ဒု-ခွဲမှူးတာ ဝန်ယူရသည်။ကပ္ပတိန်ဟော့စ်မန်နှင့် ဗိုလ်ထောယေတို့၏ တပ်ဖွဲ့များသည် စစ်တောင်းမြစ်ကိုဖြတ် ကျော်လာသောဂျပန်များကို ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန် တာဝန်ယူရသည်။ထိုဒေသတွင်တိုက်ပွဲများအ ပြင်းအထန်ဖြစ်ခဲ့သည်။ဗိုလ်ထောယေဦးဆောင်သော တပ်ဖွဲ့သည် မိုင်းပုံးစစ်ဆင်ရေးနှင့်ခြုံခိုတိုက် ခိုက်ရသော ရွှေလျှားတပ်ဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အင်အား(၅၀)ခန့်ရှိသည်။အင်အား ၂၀၀ခန့်ရှိသော ဂျပန်တပ် များကို သုတ်သင်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ဗိုလ်ထောယေကိုယ်တိုင်ဝန်ခံလေသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီး 'ကျောင်းအုပ်ဘဝ'

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးဆုံးပြီးနောက် သာယာဝတီ(ABM)အထက်တန်းကျောင်း ကျောင်းကော် မတီက ဆရာထောယေကို ကျောင်းအုပ်အဖြစ်တဖန်ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပြန်ရာ ယခင်က လည်းပညာရေးတွင် ဝါသနာထုံခဲ့သည့်အလျောက် ပြန်လည်လက်ခံခဲ့သည်။ ဤတကြိမ်တွင် ကျောင်းအုပ်အဖြစ် ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ရာတွင် သူ့တွင်အကြပ်အတည်းပေါင်းစုံနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ကျောင်းတွင်ဘဏ္ဍာငွေလုံးဝမရှိ။ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မတိုင်မီက အစိုးရထောက်ပံ့ကြေးတစ်နှစ်လျှင်(၂) သောင်းရရှိခဲ့သည်။ယခုတော့ထိုထောက်ပံ့ကြေးများကို ရပ်ဆိုင်းထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ကျောင်းဆရာ လည်းတစ်ယောက်မျှမရှိ။သို့သော်ယခင်တည်းက အလုပ်တခုကိုလုပ်ရန်ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးလျှင် ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်အောင် လုပ်တတ်သောအလေ့အထရှိသဖြင့် မလျော့တမ်းကြိုးပမ်းခဲ့လေ သည်။ကျောင်းစဖွင့်သောရက်ပိုင်းကာလ၌ဆိုလျှင် သန့်ရှင်းရေးလုပ်မည့်သူပင်မရှိဖြစ်ရာ ကျောင်း အုပ်ကြီးကိုယ်တိုင်ပင်သန့်ရှင်းရေးလုပ်ရသည်။ဆရာမလုံလောက်မှုကြောင့် တနှစ်လုံးပင် မနားမနေ အားလပ်ချိန်မရှိ စာသင်ခဲ့ရလေသည်။

ငွေကြေးအထောက်အပံ့မရတော့၍ ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့်သာ လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ် ရာ ကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေးစည်းကမ်းနှင့် အောင်နှန်းကောင်းအောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်သည်။အောင် ချက်ကောင်းလျှင် ကျောင်းသားဦးရေများလာမည်။ကျောင်းသားဦးရေများလာလျှင် ကျောင်းဝင်ငွေ လည်းတိုးလာမည်ဖြစ်ပြီးဆရာဆရာမတို့၏ လစာနှုံးနှင့်ကျောင်းကိစ္စများကိုလည်း ဖြေရှင်းနိုင်မည်

ဖြစ်သည်။ ကြီးပမ်းချက်အတိုင်းပင် ပထမနှစ်တွင် အောင်ချက်ကောင်းခဲ့သည်။ အထက်တန်း ကျောင်းထွက်လက်မှတ်ရ (SLC) စာမေးပွဲတွင် ၈၀% အောင်မြင်ပြီး တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းတွင် ၆၀% အောင်မြင်လေသည်။

ကျောင်းစည်းကမ်း၌လည်းကောင်းသဖြင့်ကျောင်းသားဦးရေတိုးများလာသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်း ဆရာ၊ ဆရာမများကိုလည်းလစာကောင်းကောင်းစီစဉ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ နယ်ကျောင်းသားများလည်း (ABM) ကျောင်းတွင် လာရောက်ပညာသင်ခဲ့ရာ ကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီက ဘော်ဒါဆောင် ထားရန် ဆုံးဖြတ်သည့်အပြင်၊ ကျောင်းသားတစ်ယောက် တစ်နှစ်၆၀ကျပ်ဖြင့် လက်ခံမည်ဖြစ်သည်။ ကုန်ဈေးနှုံးများကြီးမြင့်လာသဖြင့် (၆၀)ကျပ်မှာလုံလောက်မည်မဟုတ်ပေ။ ယခင်က (၂၅)ကျပ်နှင့် ပင်လက်ခံနိုင်ခဲ့သည်။ မည်သို့ပင်ရှိစေ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း မဖြစ်မနေအကောင်အထည်ဖော် ရမည် ဖြစ်ရာ ဆရာကြီးထောယေကိုယ်တိုင် ဘော်ဒါဆောင်ကိစ္စ ငွေကြေးလုံလောက်နိုင်ရေးအတွက် ကျောင်းစိုက်ပျိုးရေး စီမံကိန်းကိုအကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ရသည်။ ကိုယ်တိုင်နွားချေးထမ်းရတဲ့အခါ လည်းရှိသည်။ လှည်းရသည့်အခါလည်းနှင့်သယ်ဆောင်ရသည်။ ကျောင်းဆင်းသည့်အခါပေါက်တူး တစ်လက်ဖြင့် ခါးတောင်းမြှောင်အောင်ကြိုက်ပီး စိုက်ပျိုးခင်းထဲ၌သာနေကုန်သည်အထိ အလုပ် လုပ်နေလေသည်။ ပထမနှစ်ဘော်ဒါဆောင်တွင် ကျောင်းသား(၇၀)ရှိရာ အသီးအနှံများကိုလုံလုံ လောက်လောက်စားရသည့်အပြင် နှစ်ကုန်တွင်အမြတ်ငွေ (၂၁၃၀)ကျပ် ကျန်ခဲ့လေသည်။ ဆရာ ကြီး၏ ကြီးပမ်းချက်ကြောင့် ဒုတိယနှစ်တွင်ဘော်ဒါဆောင် ကျောင်းသားများသည် ထမင်းဟင်း ကောင်းကောင်းစားလာနိုင်ကြသည့်အပြင်၊ ကျောင်းသားအများအပြားပင်စိုက်ပျိုးရေးပညာ တတ် မြောက်လာကြသည်။ ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်သောကျောင်းသားများသည်ပင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ပြီး ဝင်ငွေရှာရာမှ စရိတ်စကများရလာကြသည်။ ဆရာကြီးသည် သူ့အထက်တန်းကျောင်းသားဘဝက ကျောင်းစရိတ်ရှာခဲ့သည့်နမူနာအတိုင်း အစီအစဉ်များချမှတ်ပေးခဲ့သည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်ကရင်လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးကြီးစတင်ခဲ့သည်အထိဆရာကြီးထောယေ သည် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးဘဝဖြင့် ကျောင်းရံပုံငွေ(၁၂၀၀၀)တစ်သောင်းနှစ်ထောင်တိတိ စု ဆောင်းနိုင်ခဲ့သည်။ ရံပုံငွေစုဆောင်းရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာကျောင်းကြီးကိုအဆင့်အတန်းတိုးမြှင့် နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးစခဲ့သည်တွင် ဆရာကြီးသည် အဆိုပါရံပုံငွေများကို ကျောင်းကော်မတီသို့အပ်နှံခဲ့လေသည်။

ဆရာကြီးထောယေ၏ ကရင်အမျိုးသားတော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှု

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ ဧပြီလ (KNU) အစည်းအရုံးနှင့် ဧပြီလ (KNDO) များကို တနိုင်ငံလုံး ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာ သာယာဝတီမြို့တွင်လည်း (KNU) အစည်းအရုံးနှင့် (KNDO) အဖွဲ့များ ရှိသည်။ ဆရာကြီးထောယေမှာ ကျောင်းအုပ်အဖြစ် သာယာဝတီတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ဆဲကာလဖြစ်သည်။ ဧပြီလ အဖွဲ့အစည်းအရုံးပဟိုကော်မတီတွင် ပါဝင်သော ဗိုလ်ချုပ်စိုင်းကောမှာ သူနှင့်ကျောင်းနေဖက်ဖြစ်သည်။ အချို့သောပဟိုခေါင်းဆောင်များသည် တတန်းတည်းသားများဖြစ်ကြသည်။ ကျောင်းကိစ္စရှိ၍ ရန်ကုန်သို့ဆင်းသွားရသောအခေါက်တိုင်း ၎င်းတို့နှင့် နိုင်ငံရေးကိစ္စများကိုဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်တွင် ဆရာကြီးထောယေ၏ မိတ်ဆွေများသည် သူ့အားအမျိုးသားနိုင်ငံရေးလောကသို့ဝင်ရောက်ရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ကြသည်။ ဆရာကြီးကမူ ပညာရေးကိုပိုမိုစိတ်ဝင်စား၍ ကျောင်းအုပ်တာဝန်ကိုလည်း လက်မလွှတ်နိုင်။ အစားထိုးမည့်သူလည်းမရှိသေး။ ထို့ကြောင့် မိတ်ဆွေများက သူ့ကိုအချိန်ပိုင်းသာ လုပ်ဆောင်ရန် အကြံပြုဖိတ်ခေါ်ပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့် သာယာဝတီခရိုင် ဧပြီလ အစည်းအရုံးတွင် သူဝင်ရောက်ကူညီခဲ့သည်။ ဤသို့ပါဝင်ခဲ့ရာမှ သူ့အမည်ကို စကောဘွဲ့တပ်ကာ "စကောလယ်တော" ဟုပြောင်းခဲ့လေသည်။ "စကော" ဆိုသည်မှာ အကြီးအကဲကိုဆိုလိုသည်။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် နိုင်ငံရေးသမားများကို သခင်တပ်ခေါ်သကဲ့သို့ ကရင်ခေါင်းဆောင်များသည်လည်း မိမိတို့၏အမည်များကို စကောတပ်ပြီးခေါ်ကြသောကာလဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်စိုင်းကောမှာ (စကောသဂါး)၊ မန်းဘဇန်မှာ (စကောတူရယ်)၊ စောမောင်မောင်သန်းမှာ (စကောမောလေး) စသည်ဖြင့် အသီးသီးစကောတပ်၍ အမျိုးသားအမည်များခံယူကြလေသည်။ စကောထောယေ (စကောလယ်တော) သည် သာယာဝတီခရိုင်တွင် ဧပြီလ အစည်းအရုံးနှင့် ဧပြီလ အဖွဲ့များကို အချိန်ပိုင်းအနေနှင့်ကူညီနေသော်လည်း လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပါဝင်ရေး၊ မပါဝင်ရေးကိုမူ ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိသေးချေ။ အမျိုးသားပညာရေးသံယောဇဉ်ကြီးကိုလည်းဖြတ်တောက်နိုင်ခြင်းမရှိသေးချေ။

ထိုကာလတွင် ဧပြီလ အစည်းအရုံး၏ ကရင်ပြည်တောင်းဆိုမှုတိုက်ပွဲသည် အရှိန်မြင့်သည်ထက်မြင့်လာသည်။ အနည်းငယ်ဖြင့်တောင်းဆိုခဲ့သည်မှာ အချည်းနှီးဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ဧပြီလ အဖွဲ့များသည် ရရာလက်နက်များစုဆောင်းကာ လှိုင်းပွတ်ထားကြသည်။ ဤသည်ကို ဖဆပလက ရိပ်မိပြီး သာယာဝတီခရိုင်ခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းဆီးခဲ့ရာ ဆရာစကောလယ်တောသည်လည်း အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ လက်နက်ပုန်းများကိုကား မမိချေ။ သာယာဝတီအရေးပိုင်က သူ့ကိုအာမခံ၍ ချမ်းသာရာရသွားသည်။

ကရင်အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးမစမီ သာယာဝတီတွင် ဗိုလ်ချင်း၊ ဗိုလ်စိန်မှန်တို့ဖွဲ့ထားသော တပ်များနှင့် ပြည်ထောင်စုစစ်ရဲတပ်ဖွဲ့များသည် သာယာဝတီတိုက် ခါးပြတိုက်ကြသည်။ နေ့လည်ဘက်တွင်အလည်အပတ်သဘောမျိုးဖြင့် အိမ်များသို့လည်ပတ်ပြီး ညဘက်တွင်

ခါးပြင်တိုက်လေသည်။ထိုခါးပြများသည် ဆရာစကောလယ်တော၏ ခေါင်းကိုပင်ခြေထောက်နှင့် ကန်ကြသည်။ထိုသို့ခံရသည့်တိုင် ဒေါသမဖြစ်ခဲ့။နောက်ပိုင်းတွင် ခါးပြများသည် တဆင့်ထက်တဆင့် တိုးလာသည်။(ABM)ကျောင်းကိုပိုင်းကာ သူ၏ကျောင်းသူနှစ်ယောက်ကိုအကြမ်းဖက်ခေါ်ဆောင်သွားပြီး အဓမ္မပြုကျင့်ခဲ့ကြလေသည်။ဆရာကြီးစကောလယ်တောမှာ ထိုကိစ္စအတွက် အလွန်ပင်စိတ်ထိခိုက်ခဲ့သည်။မိမိသည် အေးချမ်းစွာနေထိုင်ပေါင်းသင်းလိုသည်။သို့သော်အခြေအနေကားမပေးအပ်ခဲ့။မတရားမှုကိုခုခံတော်လှန်ရမည်ဟု စိတ်ကူးပေါက်လာသည်။

ဤသည်မှာသူ့အား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးလမ်းကြောင်းပေါ်သို့ ရောက်ရှိစေခဲ့သည့် အစဉ်းဆုံးစိတ်ကူးဖြစ်လေသည်။ထိုစိတ်ကူးမှနေ၍ သူ့တွင်အတွေးအခေါ်တခုပေါ်ပေါက်လာသည်။ ကရင်လူမျိုးကိုသူ့အလွန်ချစ်ခင်သည်။မိမိ၏ ကရင်လူမျိုးတိုးတက်ကြီးပွားသည်ကို မြင်တွေ့လိုသည်။ကရင်ကိုအမှန်တကယ်ချစ်လျှင် ကရင်တို့ကိုဖိနှိပ်ညှဉ်းဆဲသော ရန်သူအား ပြတ်ပြတ်သားသားဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက် ရမည်ဟု တွေးခေါ်သည်။သို့မှသာ မျိုးချစ်ပီသမည်။ဤသို့ဖြင့် ဆရာကြီးစကောလယ်တောသည် ရဲရင့်သောအဘိဓမ္မာကို ထူထောင်ပြီး လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး၌ ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပါဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ချခဲ့လေသည်။

တော်လှန်ရေးပထမလမ်းစဉ်နှင့် ဆရာကြီးစကောလယ်တော။

ဆရာစကောလယ်တော အခြေခံသော သာယာဝတီခရိုင်သည် ကရင်အမျိုးသားထူထပ်စွာနေထိုင်သောခရိုင်တခုဖြစ်သည်။လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး စတင်တော့မည်ဖြစ်၍ ဆရာစကောလယ်တောလည်း သာယာဝတီတောင်ပိုင်းတွင် ဖွဲ့စည်းထားသော ကေအဲန်ဒီအိုများရှိရာ ကုမ္ပဏီဘက်သို့ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့သည်။ထိုဒေသတွင် ကေအဲန်ဒီအိုတပ်ခွဲ(၁)ခွဲ ဖွဲ့စည်းထားသည်။ထိုတပ်ခွဲ၌ ဆရာကြီးစကောလယ်တောအား ဒုတပ်ခွဲမှူးအဖြစ်တာဝန်ပေးခဲ့သည်။နောက်ပိုင်းတပ်ခွဲမှူးအဖြစ်တာဝန်ပေးသည်။ဒေသတစ်ခုတွင် ဖဆပလတပ်များနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသော အကြိမ်မှာ သိပ်မရှိလှပေ။ထိုဒေသ၌ အလံနီပါတီ၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ပြည်သူ့ရဲဘော်များစုပေါင်းပြီး အခြေခံဒေသနယ်မြေဖြစ်သည်။ကွန်မြူနစ်ပါတီအရေအတွက်မှာသိပ်မများလှပေ။အဖျောက်၊ဇကာကြီး၊ရေလဲတို့တွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်အများအပြားရှိသည်။ပထမတွင် ကေအဲန်ဒီအိုနှင့်နားလည်မှုအပြည့်အဝရှိကြသည်။နောက်ပိုင်းတွင် ကေအဲန်ဒီအိုကိုဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်လာသဖြင့် အချင်းချင်း တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားရသည်။ဆရာစကောလယ်တောသည် ထိုကေအဲန်ဒီအိုတပ်ခွဲနှင့်အတူ သူကိုယ်တိုင်ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။မြစ်ကျိုး၊အဖျောက်၊ရေလဲ၊ဇကာကြီးတိုက်တွင် ဖဆပလကိုဆန့်ကျင်သည့် အင်အားစုများအချင်းချင်းတိုက်ခိုက်နေရသော ကာလဖြစ်သည်။နောက်ပိုင်းတွင် ဒေသတွင်းအုပ်ချုပ်ရေးများချမှတ်ကြသည်။စစ်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဖြစ်လေသည်။ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး ဗြိတိသျှအစိုးရက ဗမာပြည်ကိုဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာစဉ် ချမှတ်ခဲ့သောအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်မျိုးဖြစ်သည်။ဆရာစကောလယ်တောမှာ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရပြန်လေသည်။{SCAO (Senior Civil Afair Officer)} ဖြစ်လေသည်။မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိဖြစ်သည်။မကြာမီပင် သာယာဝတီခရိုင် ကေအဲန်ယူကိုပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသဖြင့် အစည်းအရုံးတွင် တာ

ဝန်ယူရပြန်သည်။နောက်ပိုင်း ဖဆပလ ကရန်ကုန်၊အင်းစိန်မှ တောင်ငူအထိပြန်လည်သိမ်းပိုက် လိုက်သောအခါ တောင်ငူဌာနချုပ်မှ တောတွင်းသို့ဝင်ရောက်ခဲ့ကြရလေသည်။

လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအစပြုကာလမှာပင် စောဘဦးကြီးသည် အရှေ့တိုင်းမှနေ၍သူ ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်တဦးဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်စိုင်းကေအား အကူအညီလိုသောကြောင့်မှာယူသည်။ ထိုအချိန်က ဗိုလ်ချုပ်စိုင်းကေမှာ မန်းဘဇန်၊ဟန်တာသာမွေးတို့နှင့်အတူရှိသည်။မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ကေအဲန်ယူကိုပြန်လည်တည်ဆောက်ရာ၌ အဓိကအခန်းမှပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသော ကာလဖြစ် သည်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီး၏ မှာကြားချက်အရ ဗိုလ်ချုပ်စိုင်းကေသည် အရှေ့တိုင်းသို့ထွက်လာရာတွင် သူ ၏ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်းတဦးဖြစ်သူ ဆရာစကောလယ်တောအားလည်း အတူတကွခေါ် ဆောင်သည်။ဆရာစကောလယ်တောသည် အရှေ့တိုင်းသို့ရောက်သည်နှင့် ကေအဲန်ယူကိုပြန် လည်ဖွဲ့စည်းရန်အတွက် စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းများ စတင်ဆောင်ရွက်လေသည်။လောလောဆယ် အားဖြင့် အရှေ့ဘက်ညောင်လေးပင်ခရိုင်ဖြစ်သော ရွှေကျင်၊ကျောက်ကြီး၊မုန်း စသည့်နယ်မြေနှင့် ပဲခူး၊အင်းစိန်၊ဝေါ၊ထုံးကြီးတို့မှပြောင်းလာသော စစ်ပြေးဒုတိယသည်များအတွက် နေရာချထားရေး နှင့် ရိက္ခာရရှိရေး ကိုအတတ်နိုင်ဆုံးအကူအညီပေးခဲ့လေသည်။

ကေဂျီဘီ (KGB) ယာယီသဘာပတ်ရွေးချယ်ခံရခြင်း။

၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ဩဂုတ်လ(၁၂)ရက်နေ့တွင် ဥက္ကဋ္ဌကြီးစောဘဦးကြီးကျဆုံးပြီးနောက် ဥက္ကဋ္ဌ သစ်ရွေးချယ်ရန်ကိစ္စများပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။စောဘဦးကြီးကျဆုံးပြီးဖြစ်၍ လစ်လပ်သောနေရာ တွင် ဗိုလ်ချုပ်စိုင်းကေအားတင်မြှောက်ရန် အားလုံးကသဘောတူလေသည်။သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်စိုင်း ကေလည်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်အတူ ကျဆုံးသွားကြောင်းဖာပွန်ရှိစောဘဦးကြီး၏ဇနီးက ကြေးနန်းပို့လာ သဖြင့်ဥက္ကဋ္ဌသစ်အဖြစ် တဦးဦးကိုရွေးချယ်ရန် ကိစ္စရှိလာသည်။ထို့ကြောင့် တင်မြှောက်ရေးအ စည်းအဝေးတရပ်ကို အလျင်အမြန် ခေါ်ယူခဲ့ကြသည်။ထိုအစည်းအဝေးကို မော်ချီးတွင်ခေါ်ယူရာ စကောလယ်တောလည်းတက်ရောက်ခဲ့သည်။ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးလှဖေကိုတင် မြှောက်ရန်၊ဦးလှဖေမလုပ်မှသာ ဂျေဖူးညိုကို ဥက္ကဋ္ဌတင်ရန် စသည်ဖြင့် တညီတညွတ်တည်း ဆုံး ဖြတ်ကြသည်။ဂျေဖူးညိုကိုယ်တိုင်လည်း အစည်းအဝေးကိုတက်ရောက်ခဲ့သည်။ဆုံးဖြတ်ချက်အရ တောင်ကြီးဘက်သို့ရောက်နေသော ဦးလှဖေအား အကျိုးအကြောင်းကြေးနန်းပို့ရာ ဦးလှဖေမှာပ အိုဂ်းတော်လှန်ရေးတွင် ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်နေသဖြင့် ထိုတာဝန်ကို လက်မခံနိုင်ကြောင်း အ ကြောင်းပြန်ခဲ့သည်။ဂျေဖူးညိုကလည်း ဥက္ကဋ္ဌမလုပ်ချင်။စစ်အုပ်ချုပ်ရေးချမှတ်ခဲ့စဉ်က လက်နက် ကိုင်တော်လှန်ရေးကာလ မည်သည့်အစည်းမှ မဖွဲ့စည်းရဟု သူကိုယ်တိုင်အမိန့်တရပ်ထုတ်ပြန်ခဲ့၍ ဖြစ်သည်။သို့သော် မလွဲမရှောင်သာ ဥက္ကဋ္ဌသစ်တာဝန်ကိုယူခဲ့ရသည်။ဥက္ကဋ္ဌသစ်နေရာလက်ခံပြီး နှစ်ရက်အကြာတွင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရှိခေါင်းဆောင်များ၏ ကိုယ်စား ဟန်တာသာမွေးထံမှကြေးနန်း တစ်စောင်ရရှိခဲ့သည်။ကရင့်တော်လှန်ရေး တိုးတက်ခိုင်မာရေးအတွက် ကေအဲန်ယူအစည်းအရုံးကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ရန် တောင်းဆိုထားသောကြေးနန်းဖြစ်သည်။ကရင့်တော်လှန်ရေးအတွက် ကေ

အဲဒီယူကိုဖွဲ့စည်းရမည်ဆိုလျှင် သူဥက္ကဋ္ဌမလုပ်တော့ဟုဆိုပြီး စောဟန်တာသာမွေးထံသို့ကြေးနန်း ပြန်ပို့လိုက်သည်။နောက်ဆုံး ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်မှ အပြီးအပိုင်ထွက်သွားခဲ့သည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ဇန်နဝါရီလ(၉)ရက်နေ့မှာ အစည်းအဝေးကိုပြန်လည်ခေါ်ယူရပြန်သည်။အ စည်းအဝေးကိုတောင်ငူခရိုင်တွင်ခေါ်ယူခဲ့ကြသည်။ဥက္ကဋ္ဌသစ်တယောက်ရှာဘို့ဆိုလျှင် အဖွဲ့ငယ် တဖွဲ့ ဖွဲ့ရမည်ဖြစ်သည်။ထိုအဖွဲ့ကိုအမည်အမျိုးမျိုးပေးကြသည်။နောက်ပိုင်းတွင် {KGB.kawthooli Governing Body.} ကေဂျီဘီ(ကော်သူးလေ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့)ဟူ၍ အမည်ပေးပြီးဖွဲ့စည်းရန်ဖြစ် သည်။ထိုအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌကို ရွေးချယ်ကြရမည်ဖြစ်သည်။အဖွဲ့ဖွဲ့ပြီးနောက် သဘာပတိရွေးချယ်ရာ တွင် ပြသနာပေါ်လာပြန်သည်။သဘာပတိအဖြစ်ဆိုလျှင် ပအိုဝ်းဦးလှဖေကို ရွေးချယ်ရန်ဆုံးဖြတ် ကြပြန်သည်။ဒုသဘာပတိအနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်မင်းမောင်ကိုရွေးချယ်ရန်ဆုံးဖြတ်ပြီး အဖွဲ့ငယ်များကို ဖွဲ့စည်းရာ ဆရာစကောလယ်တောက မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ရွေးချယ်ခံရသည်။ထိုအ စည်းအဝေးတွင် အရေးကိစ္စအမျိုးမျိုးဆွေးနွေးတင်ကြသည်။

တဖန်ဦးလှဖေကိုကြေးနန်းပို့သောအခါ ဦးလှဖေကလည်း သူပြန်မလာနိုင်ကြောင်းငြင်း ပယ်ပြန်သည်။ထို့ကြောင့် သဘာပတိအဖြစ်ဗိုလ်ချုပ်မင်းမောင်သာလျှင် လုပ်ရန်သာရှိတော့သည်။ ဤသည်မှာသဘာပတိအဖြစ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဖြစ်လေသည်။သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်မင်းမောင်သည် စင် စစ် နိုင်ငံရေးကိုနားမလည်။တော်လှန်ရေးတွင် မျိုးချစ်တယောက်အဖြစ်ပါဝင်လာခဲ့သူဖြစ်သည်။ထို့ ကြောင့် သူမလုပ်တတ်ကြောင်း ရိုးသားစွာပင်ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။သဘာပတိတင်မြှောက်ရေးကိစ္စမှာမ ပြီးမပြတ်ရှိနေပြန်သည်။နောက်ဆုံး ဗိုလ်ချုပ်မင်းမောင်ကိုယ်တိုင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၌ရှိသောမန်းဘဇံ နှင့် ဟန်တာသာမွေးတို့ထံ ကြေးနန်းပို့လေသည်။ “ခင်ဗျားတို့စခဲ့တဲ့အလုပ်ဟာ အခုခေါင်းဆောင် ရွေးတာဘယ်သူမှလက်မခံပါ။ဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့တယောက်ယောက်တက်လာ ဥက္ကဋ္ဌလုပ်ပါ”စ သည်ဖြင့် ကြေးနန်းပြန်ပို့လေသည်။မှဆိုးကော်ကဆာကလည်း သူ့အနေဖြင့် (KGB) ဥက္ကဋ္ဌလုပ်ရန် ဝန်မလေးကြောင်း၊သို့သော်လောလောဆယ်၌ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အ ရေးကြီးသောတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်နေရသဖြင့် မလာနိုင်သေးကြောင်း၊သူတက်မလာမီသူ ကိုယ်စား ဆရာစကောလယ်တော ဆောင်ရွက်ရန်အားလုံးလက်ခံမည်ဆိုလျှင် သူ့အနေဖြင့် သဘာပတိ တာဝန်ကို လက်ခံမည်ဆိုပြီးကြေးနန်းပြန်ပို့ခဲ့သည်။ဗိုလ်ချုပ်မင်းမောင်မှာ ကြေးနန်းရခြင်း ဆရာ စကောလယ်တောအားမှာယူပြီး ကြေးနန်းကိုဖတ်ပြသည်။ဆရာစကောလယ်တောကလည်း ဟန် တာသာမွေးထံ ကြေးနန်းပြန်ပို့ပြန်သည်။ “ကျနော့်ကိုအရူးမလုပ်ပါနဲ့။ကျနော်ဘာမှမလုပ်တတ်ပါ။ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်တက်လာပါ။ခင်ဗျားကိုအားလုံးမျှော်နေပါတယ်” ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဟန်တာသာမွေးက ဆရာစကောလယ်တောအားပြန်လည်နှစ်သိမ့်သည်မှာ “ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဆိုသည်မှာ တာဝန်ကိုမကြောက်ရဘူး၊ခင်ဗျားလုပ်နိုင်ပါတယ်၊ခင်ဗျားကိုယုံကြည်ပါ တယ်။လုပ်သာလုပ်ပါ။ခင်ဗျားနဲ့အတူရှိသည်။” ဟူသောကြေးနန်းကိုပြန်ပို့ခဲ့သည်။ထိုကြေးနန်းကိုရ လျှင် ဆရာကြီးစကောလယ်တောက အချက်တချက်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်မိခဲ့သည်။၎င်းမှာ ဥက္ကဋ္ဌ ကြီးကျဆုံးခဲ့သည်မှာ ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၁၂)ရက်ဖြစ်ရာ၊ယခု ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဧပြီလသို့တိုင် ရောက်ခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း ဥက္ကဋ္ဌမရှိသေး။ကော်သူးလေဌာနချုပ်ကို ယခင်ကမော်ချီးတွင်ထားရာ လုံခြုံမှုမရှိတော့သဖြင့် ဖာပွန်သို့ပြန်လည်ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။ဖာပွန်တွင်လူအမြောက်အများ

ရှိပြီး ပြဿနာလည်းအမြောက်အများရှိနေသည်။အခက်အခဲ အကြပ်တည်းများစွာရှိနေသော်လည်း မည်သူမျှ ဝင်ရောက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိသေးပေ။အစည်းအဝေးထပ်မံခေါ်ယူလျှင်အချိန်လည်းကြာအုံးမည်။ရွေးချယ်မည့်သူများက လုပ်နိုင်မလုပ်နိုင်ဆိုသည်မှာလည်း သေချာလှသည် မဟုတ်ဟူ၍ လက်ရှိအခြေအနေကိုသုံးသပ်မိခဲ့သည်။ထို့ကြောင့်သူသည် ဖာပွန်သို့တက်ပြီး(KGB) ယာယီသဘာပတိအဖြစ် လက်ခံလိုက်လေသည်။အခက်အခဲအကြပ်အတည်းမျိုးစုံကြားထဲ၌ပင် အလုပ်စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည်။ထိုအချိန်က ဖာပွန်တွင် ကော်သူးလေအသံလွှင့်ဌာနလည်းရှိသည်။ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်လည်းရှိသည်။အင်္ဂလိပ်ကပြား အမျိုးသားများ၊မြန်မာအမျိုးသားများလည်းရှိသည်။ နဂါးနက်၊မာယ၊ကျွဲချို အစရှိသောအသံလွှင့်ဌာနတွင် တာဝန်ယူကြရသူများလည်း အကြပ်အတည်း များတွေ့နေကြသည်။စက်ယန္တယားနှင့်ပတ်သတ်သူများလည်း ရှိသည်။အားလုံးအကြပ်အတည်းနှင့် ကြုံတွေ့နေကြရသည်။ဆရာစကောလယ်တော ဖာပွန်သို့ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စများစနစ်တကျရှိရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ခရိုင်အသီးသီးမှ ဗဟိုသို့ဘဏ္ဍာငွေများပုံမှန်ပြန်ပို့ကြသည်။ခရိုင်နှင့်ဗဟို ဆက်သွယ်ရေးကိစ္စများ၊ဌာနဆိုင်ရာကိစ္စများလည်း ပုံမှန်လည်ပတ်လာသည်။ဌာနချုပ်စခန်းတွင် အင်အား(၄၀၀)ခန့်ရှိရာ အစားအသောက် ရိက္ခာ အဝတ်အစားနှင့် နေထိုင်ရန်အဆောက်အဦများကိုလည်း ကောင်းမွန်စွာ စီစဉ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။

ဆရာကြီးစကောလယ်တော ဖာပွန်တွင်(KGB)ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စဉ်ကာလတွင် ဖာပွန်ရှိ (KGB)ခေါင်းဆောင်အများစုမှာ အသက်ကြီးရင့်သူများဖြစ်ကြသည်။ခရိုင်နှင့် အောက်ခြေတွင် ပြဿနာတစ်ခုခုဖြစ်လာပါက လွတ်လက်စွာမသွားမလာနိုင်သူကများသည်။ထို့ကြောင့် ဆရာစကောလယ်တောသည်သာ အများဆုံးသွားလာဆောင်ရွက်ရလေသည်။

အရှေ့ဘက်တွင်ရှိသော ခရိုင်ဒေသအနှံ့အပြားသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ထို့ကြောင့် လူထုတရပ်လုံးနှင့်ထိတွေ့ရင်းနှီးပြီး ပြဿနာများကို ပိုင်းဝန်းဖြေရှင်း အကြံအဉာဏ်များပေးခြင်းဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ရင်းနှီးမှုရခဲ့သည်။ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ရင်းနှီးသဖြင့်လည်း လမ်းညွှန်ချက်များပေးတိုင်း တက်တက်ကြွကြွ အကောင်အထည်ဖော်ကြသည်သာ ဖြစ်များသည်။နောက်ပိုင်းတွင် (KGB)၌ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်များခွဲဝေကြရာ စကောလယ်တောမှာ နိုင်ငံခြားရေးဌာနကိုတာဝန်ယူရလေသည်။ဆရာစကောလယ်တောလည်း နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ တခါတရံရောက်ခဲ့ရာ အတွေ့အကြုံလည်းပိုမိုရလာခဲ့သည်။ အရှေ့တိုင်း(KGB) ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ယူနေစဉ်ကာလတွင် သင်တန်းများလည်းအခါအားလျော် စွာပေးခဲ့ရသည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ်ကုန်ခါနီးတွင် မုဆိုးကော်ကဆာ အရှေ့တိုင်းသို့ရောက်လာသည်။ရောက်ရောက်ခြင်း (KGB)ကိုဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး (KRC.Karen Revolutionary Council) “ကရင်တော်လှန်ရေးကောင်စီ” ကိုဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ထိုကရင်တော်လှန်ရေးကောင်စီတွင် ဆရာစကောလယ်တောမှာ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်တာဝန်ယူရသည်။မုဆိုးကော်ကဆာ နှင့်ဆရာစကောလယ်တောမှာ ဆရာတပည့်အရင်းဖြစ်၍ တလေးတစားဆက်ဆံကြသည်။အရှေ့တိုင်းတွင် ပြဿနာပေါ်တိုင်း ဆရာစကောလယ်တောကိုသာ တာဝန်ပေးလေသည်။မဟာမိတ်အခန်းကဏ္ဍနှင့်ပတ်သတ်၍ အထူးသဖြင့် လူမျိုးစုပြဿနာကိစ္စများတွင်လည်း တာဝန်ပေး၍ယူရပြန်သည်။အခြားခေါင်းဆောင်များမှာ ဆရာစကော လောက်စကားပြောဆိုဆက်ဆံရာတွင် မကျွမ်းကျင်ကြ။ထိုအချိန်ကဗမာပြည်ကွန်မြူ

နှစ်ပါတီမှာ ကရင့်တော်လှန်ရေးနှင့်အဆက်အသွယ်ပုံမှန်ရှိခဲ့၍ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်များနှင့်တွေ့ဆုံရမည်ဆိုလျှင် ဆရာစကောလယ်တောကိုသာ ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ဤသို့ဖြင့်ဗမာကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်များနှင့် ပိုမိုရင်းနှီးလာသည်သာမက ၎င်းတို့ထံမှ အတွေ့အကြုံများလည်းရလာသည်။

ကျနော်ရေးသားတင်ပြခဲ့သော “ဆရာကြီးစကောလယ်တော” ၏ကျောင်းသားဘဝ၊ ကျောင်းဆရာဘဝ၊ ကျောင်းအုပ်ကြီးဘဝနှင့်ကရင်အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးသမားဘဝ အခြေအနေအချို့သည် “ဆရာကြီး”၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပထမပိုင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပထမပိုင်းကာလနှင့် ယခုဆက်လက်ဖော်ပြမည့် “မြောက်ပိုင်းခရီးစဉ်” ကာလသည် နှစ်ပေါင်း(၂၀) ကျော်ကျော်ကွာခြားခဲ့ပါသည်။ နှစ်ပေါင်း(၂၀)အတွင်း သူ့ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရသော တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုနှင့်မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်အတွင်း အချိုးအကွေ့ပေါင်းများစွာရှိခဲ့ပါသည်။

ကေအဲန်ယူ၏ ဒုတိယလမ်းစဉ်အတွင်း နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ သဘောတရားချမှတ်ချက်များ၊ ဗဆပလ ၏နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးဆိုင်ရာထိုးစစ်များ၊ မဟာမိတ်နှင့်တပ်ပေါင်းစုတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ ကြိုးပမ်းမှု၊ ကရင်အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးကာလအယူအဆဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခ၊ အမျိုးသားချင်းလက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခ၊ ကေအဲန်ယူပါတီ၏ နိုင်ငံရေးသဘောတရားပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၊ အမျိုးသားစည်းလုံးရေးတည်ဆောက်ခြင်း၊ စသောကိစ္စပေါင်းများစွာအပေါ် အခြေခံသော အချိုးအကွေ့များစွာ ရှိခဲ့လေသည်။ ထိုနိုင်ငံရေးရပ်တည် လုပ်ဆောင်ချက်များသည် နောင်လာနောက်သားများအတွက် မှတ်သားစရာများဖြစ်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။ အဆိုပါနှစ်ပေါင်း(၂၀)ကာလ၊ ကရင့်တော်လှန်ရေးဖြစ်စဉ်နှင့် ဆရာကြီး၏ပတ်သတ်မှုကို ဆရာစကောလယ်တော်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုရေးသားမည့်သူများက အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျနော်အနေဖြင့် ဆရာကြီးနှင့် အခိုက်အတန့်အားဖြင့်၎င်း၊ လုပ်ငန်းတခုခုကိုအကြောင်းပြု၍၎င်း တွေ့ကြုံခဲ့ရသောကာလ(၃)ခုကို အနည်းငယ်စီရေးသားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါကာလ(၃)ခုမှာ-

- (က) ၁၉၆၃ ခုနှစ်ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေး၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးကာလ။
- (ခ) ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ကေအဲန်ယူ၏ သဘောတရားရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကာလ။
- (ဂ) ၁၉၇၅ခုနှစ်၊ အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးပြန်လည်တည်ဆောက်သောကာလ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ထိုကာလများမှာ ကရင့်တော်လှန်ရေး၏ ထူးခြားသောအပြောင်းအလဲကာလများ၌ ပါဝင်ပြီး ထိုကာလများအတွင်း ဆရာကြီးနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့ရသော အခိုက်အတန့်ကာလများဖြစ်သည်။

ပထမအကြိမ် တွေ့ဆုံခြင်း။

ကျနော်သည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေး၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဆွေးနွေးပွဲကာလတွင် ဆရာကြီးနှင့် (၂)ကြိမ်တိတိတွေ့ဆုံခွင့် ရခဲ့ပါသည်။ ပထမဆုံးအကြိမ်မှာ ရန်ကုန်မြို့ အလုံမစ်ရှင်လမ်း၊ ဘရေတန်အထက်တန်းကျောင်း၌ ဖြစ်သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်တော်များဖြစ်သော

မွန်၊ကရင်၊ကရင်နီ(၃)ပါတီကိုယ်စားလှယ်များနှင့်အတူ လာရောက်ပြီးလူထုရှင်းလင်းပွဲတခု ကျင်းပကြသည်။အဆိုပါလူထုရှင်းလင်းပွဲသို့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအား ဖိတ်ကြားသဖြင့် တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။(၃)ပါတီကိုယ်စားလှယ်များမှာ- ကေအဲန်ယူပါတီမှ မန်းဘဇန်၊စကောလယ်တော၊ဗိုလ်မှူးစံလင်း၊မွန်ပြည်သစ်ပါတီမှ နိုင်ရွှေကျင်၊ နိုင်ထင်၊နိုင်ဝေ၊ကရင်နီတိုးတက်ရေးပါတီမှ ဥက္ကဋ္ဌကြီးစောမောရယ်နှင့် ကိုယ်စားလှယ်အချို့ အသီးသီး တက်ရောက်ကြသည်။ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲကာလဖြစ်၍ ကရင်အမျိုးသားအားလုံး အထူးစိတ်ဝင်စားကြသည်။ထို့ကြောင့် မဟာရန်ကုန်အတွင်း အင်းစိန်၊ခဲဝဲခြံ၊ဟံသာဝတီ၊မြောက်ဥက္ကလာပ၊ တောင်ဥက္ကလာပ၊ကြည့်မြင်တိုင်၊အလုံ ပို့က်ဟော(လ်)၊အစရှိသည့် ရပ်ကွက်များအပါအဝင် သံလျှင်တံတေး စသည့်မြို့နယ်ဒေသများရှိ ကရင်အမျိုးသားများကလည်း တက်ရောက်လာကြလေသည်။ ပြည်တွင်းစစ်(၁၀)နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း တောတွင်းမှအမျိုးသားခေါင်းဆောင်များနှင့် ပထမဆုံး အကြိမ်တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ကြရမည်ဖြစ်ပြီး၊ငြိမ်းချမ်းရေးရတော့မည်ဟူသော မျှော်လင့်ချက်စိတ်ကူးများကလည်း တက်ရောက်လာသော ကရင်အမျိုးသားများအတွက် ဝမ်းမြောက်အားရစရာဖြစ်သည်။လူထုရှင်းလင်းပွဲတွင် (၃)ပါတီကိုယ်စားလှယ်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော မန်းဘဇန်၊ခွန်းပြောကြားသည်။ထို့နောက် ကိုယ်စားလှယ်များကလည်း အနည်းငယ်စီပြောသွားကြသည်။ထိုအချိန်ဆရာကြီးစကောလယ်တောမှာ အသက်အားဖြင့် (၄၀)ပတ်ဝန်းကျင်သာရှိသဖြင့် အရပ်အမောင်းမြင့်မြင့် ကိုယ်လုံးကိုယ်ဖန်မှာလည်း သန်စွမ်းသောလက္ခဏာရှိသည်။နဖူးမြင့်ပြီး နှာတန်ပေါ်၍ တည်ငြိမ်ခန့်ညားလျက်ရှိသည်။မျက်လုံး၊ပါးစပ် ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ထိုင်းတရုတ်မျိုးနွယ်ပုံပေါ်လွင်နေသည်။ကျနော်သည် ဆရာကြီးစကောလယ်တောကို ပထမအကြိမ်တွေ့ဖူးခြင်းဖြစ်သည်။“ဆရာကြီးစကောလယ်တော ကျားစီးပြီးခရီးသွားသည်”ဟူသော တင်စားမှုများရှိခဲ့သည်ကိုအမှတ်ရပြီး သူ့ကိုမကြာခဏအခဲခတ်မိသည်။ထိုလူထုရှင်းလင်းပွဲအပြီး မနောင်းရက်ပိုင်းကာလအတွင်းမှာပင် အလုံနှင့်ကြည့်မြင်တိုင်ကြား ပို့က်ဟော(လ်)ရပ်ကွက်ရှိ ကသစ်လမ်းတွင် ဒုတိယအကြိမ်ပြန်လည်ဆုံခဲ့သည်။ထိုအစည်းအဝေးမှာ အေဘီကေအိုရုံး(All Burma Karen Organization)၏ အပေါ်ထပ်တွင်ဖြစ်သည်။(၃)ပါတီငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် (ABKO)အဖွဲ့ဝင်များ၏ နှစ်ဘက်တွေ့ဆုံမိတ်ဆက်ပွဲဖြစ်၍ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပတ်သတ်သော လက်ငင်းအခြေအနေနှင့် နိုင်ငံရေးသဘောထားအမြင်များကို တလှည့်စီရှင်းလင်းကြခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် (ABKO)အဖွဲ့မှ(၁)ဥက္ကဋ္ဌမန်းမြေသီး၊(၂)မန်းတင်ညွန့်၊(၃)မန်းစံလှိုင်၊(၄)စောသာဒင်၊(၅)မန်းဒါဂိတ်၊(၆)မန်းအောင်ကြည်၊(၇)မန်းအောင်ကျော်လွင်၊(၈)စရွဲမောင်၊(၉)“စ” ဝင်းသိန်း၊(၁၀)စောထူး၊(၁၁)မန်းအောင်ဌေး စသည်တို့ တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲကာလတလျှောက် သူသည်မှတ်တမ်းများကိုအဓိက စီစဉ်ရေးသားသူဖြစ်သည်။သူ၏မှတ်တမ်းများကို အခါအားလျော်စွာ ဖတ်ခဲ့ရသည်။ဆရာစကောလယ်တောသည် စာရေးရာတွင်၎င်း၊စကားပြောရာတွင်၎င်း၊သွယ်ပိုက်မှုမရှိ။ထို့ကြောင့်ရေးသားချက်များသည်လည်း ရှင်းလင်းပြီး အလွယ်တကူသဘောပေါက်နိုင်ပေသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်ကာလသည် ကရင်အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအတွင်း အယူအဆရေးရာအပေါ် အခြေခံကာ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းနှစ်ခြမ်းကွဲခဲ့ရသောနှစ်ဖြစ်သည်။ကရင်တော်လှန်ရေး၁၀နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း ပထမအကြိမ်ဖြစ်သည်။လက်ျာအင်အားစုကို ပိုမိုအားကိုးလာပြီး

လက်နက်နှင့်ငွေရေးကြေးရေးအကူအညီများကိုလည်း အထူးမျှော်လင့်သောကာလဖြစ်သည်။ လက်ျာအကြိုက်ကိုလိုက်ကာ အပေးအယူလုပ်ခဲ့ကြသည်။ထိုအချက်ကို အခြေခံပြီး (KRC)နှင့် (KNUP)တို့ကဲ့ခဲ့ရသည်။

လူနည်းစုဖြင့်ခွဲထွက်ခြင်းကိုဦးဆောင်သွားသူမှာ (KRC)(Karen Revolutionary Council) ဥက္ကဋ္ဌ မုဆိုးကော်ကဆာ(ခေါ်)စောဟန်တာသာမွေးဖြစ်သည်။စောဟန်တာသာမွေးသည် ၁၉၅၄ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းသော (KRC)၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည်။ကေအာစီသည် ကေအဲန်ယူပီ ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှုကိုခံယူသော အစိုးရအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အဓိကထားပြီး ဆောင်ရွက်သည်။စောဟန်တာသာမွေးသည် ၁၉၅၄ ခုနှစ်မှစပြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်မှ အရှေ့တိုင်းသို့ တက်လာပြီးနောက် ကေအာစီကိုဖွဲ့စည်းရာတွင် ကိုယ်တိုင်ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာသည်။ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်တွင် အခြေခံသဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင်း မကြာခဏသွားရောက်ရာ လက်ျာကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေးကိုယ်စားလှယ်အချို့နှင့် အဆက်အသွယ်ရခဲ့သည်။လက်ျာအင်အားစုကို ပိုမိုအားကိုးလာသည်။အထူးသဖြင့် လက်နက်နှင့်ငွေရေးကြေးရေး အကူအညီများကို အထူးမျှော်လင့်ခဲ့သည်။လက်ျာအကြိုက်ကိုလိုက်ကာ အပေးအယူလုပ်ပြီး လက်ဝဲတိမ်းသော ကေအဲန်ယူပီကိုဆန့်ကျင်လာသည်။သူကိုယ်တိုင်ပါဝင်ပြီး ချမှတ်ထားသော ဒုတိယလမ်းစဉ်ကိုပင် ပြန်လည်ဆန့်ကျင်လာသည်။ဤသို့ဖြင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ် ကွန်ဂရက်တွင် ကေအဲန်ယူပီ၏ လမ်းစဉ်ကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းဝေဖန်ပြီး အများစု၏ သဘောထားကိုပင် အလေးမထားတော့ဘဲ ခွဲထွက်သွားခဲ့လေသည်။၎င်းနှင့်အတူ အရှေ့တိုင်းမှ ပဒိုဝေသော၊ပဒိုဖိုးညော၊ပဒိုဝေရီကျော် စသောခေါင်းဆောင်များနှင့် ဗိုလ်လင်းထင်၊ထရူးမင်းမိုးဇော် စသည့် တပ်မှူးများပါသွားကြသည်။ကွန်ဂရက်အပြီး မရှေးမနှောင်းကာလမှာပင် နေဝင်းစစ်အစိုးရက ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲခေါ်ယူရာ စောဟန်တာသာမွေးက ဦးဆောင်ပြီး (KRC)အဖွဲ့အနေဖြင့် သီးခြားတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် အခြားသောလူမျိုးစု လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအသီးသီးနှင့် သဘောတူညီချက်မရဘဲ ဆွေးနွေးပွဲပျက်သွားခဲ့သော်လည်း စောဟန်တာသာမွေးဦးဆောင်သည့် ကေအာစီအဖွဲ့သည် နေဝင်းစစ်အာဏာရှင်တို့နှင့် သဘောတူညီချက်ရယူပြီး ပူးပေါင်းသွားခဲ့လေသည်။

နေဝင်းစစ်အစိုးရသည် ပထမတွင် ကေအာစီကို အထူးအခွင့်အရေးများပေးခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုများ လုပ်လာသဖြင့်၊ဗိုလ်လင်းထင်တို့ပုန်ကန်ရန် စီစဉ်ကြသည်။နေဝင်းစစ်တပ်မှ အချိန်မီသိရှိခဲ့ပြီး လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခဖြစ်ရာ ဗိုလ်လင်းထင်ကျဆုံးသွားသည်။ဟန်တာသာမွေးကိုလည်း ပထမတွင် ပညာရေးသုတေသနဌာန၌ သုတေသနအရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ်ပြီး နောက်ပိုင်းအသက်ကြီး၍ အနားပေးခဲ့လေသည်။

စောဟန်တာသာမွေးသည် ဆရာကြီးစကောလယ်တော၏ ဆရာအရင်းဖြစ်သည်။၁၉၅၄ ခုနှစ် ကေအာစီကိုဖွဲ့စည်းရာ ဆရာစကောလယ်တောမှာ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ်တာဝန်ယူခဲ့ရပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ရင်းနှီးသော်လည်း စောဟန်တာသာမွေး၏ ပြည်ပမှီခိုရေးဝါဒနှင့် အမျိုး

သားဆန့်ကျင်သောလုပ်ရပ်များကို အနည်းငယ်မှလက်ခံတိမ်းညွတ်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ထို့ကြောင့် ဟန် တာသာမွှေးခွဲထွက်သွားသော်လည်း ဆရာစကောလယ်တောမှာ ကေအဲန်ယူပါတီနှင့် ဒုတိယလမ်း စဉ်အပေါ်တွင်ဆက်လက်ရပ်တည်ခဲ့လေသည်။

ဒုတိယအကြိမ်တွေ့ဆုံခြင်း။

၁၉၆၈ ခုနှစ် ဆရာကြီးစကောလယ်တောနှင့် နောက်ထပ်တွေ့ဆုံသည်မှာ အရှေ့တိုင်းက ရင်နီနယ်စပ် တောင်ပေါ်မှရွာတရွာတွင်ဖြစ်သည်။ကျနော်တက္ကသိုလ်အောင်ပြီးစ ကျောင်းဆရာ ဘ ဝ၌ဖြစ်ပါသည်။ကေအဲန်ယူပါတီ၏ စီမံချက်အရ အရှေ့တိုင်းတွင် မူလတန်းသင်တန်းတခုကို ဖွင့် လှစ်မည်ဖြစ်ရာ ထိုသင်တန်းတွင် အကူအညီပေးရန်ဖြစ်သည်။ဆရာကြီးစကောလယ်တောသည် ထိုသင်တန်းတွင် ကျောင်းအုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူမည်ဖြစ်သည်ကိုလည်း ကြိုတင်သိရှိထားသည်။ကျ နော်နှင့်အတူ တက္ကသိုလ်မှမိတ်ဆွေအချို့လည်း စိတ်အားထက်သန်စွာ လိုက်ပါကူညီခဲ့ကြသည်။ ကျနော်တို့ခရီးစဉ်သည် ပထမအဆင့်အနေဖြင့် ပဲခူးရိုးမရှိ ကေအဲန်ယူပီစစ်ဦးစီး ဌာနချုပ်သို့ရောက် ခဲ့ပါသည်။ထိုမှတဆင့် ဖြူး၊တောင်ငူမြို့နယ်ရှိ ပါတီဌာနချုပ်ရှိရာ “ဖလေးဆာလို”တောင်ပေါ်ကျေးရွာ သို့ရောက်ခဲ့သည်။သင်တန်းဖွင့်လှစ်မည့် “ဖခါလေးခို” ကျေးရွာသည် ဌာနချုပ်နှင့် (၃)ရက်ခရီးခန့်မျှ ရှိ ကရင်ဒေသနှင့် နီးသည်။“ဖခါလေးခို” ကျေးရွာသည် တောင်ထိပ်ပေါ်တွင်တည်ဆောက်ထား သော ကျေးရွာတရွာဖြစ်သည်။ဆရာကြီးစကောလယ်တောသည် ထိုရွာ၌ ကျနော်တို့အား စောင့် ကြိုနေပါသည်။နောက်တခါ ထိုမူလတန်းကျောင်းဆရာသင်တန်းကို အရှေ့တိုင်းရှိကျောက်ကြီး၊ ဘောဂလီ၊သံတောင်၊တောင်ငူ၊ထန်းတပင်မြို့နယ်နှင့် ကရင်နီဒေသမှ ကျောင်းဆရာ၊ဆရာမ(၄၀) ခန့် တက်ရောက်သင်ကြားခဲ့ကြသည်။“ဖခါလေးခို”ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်ရွာသာဖြစ်သော် လည်း သေသေသပ်သပ်တည်ဆောက်ထားသော ရွာဖြစ်သည်။ဆရာကြီးသည် ကျောင်းဆရာတဦး ဖြစ်ခဲ့သဖြင့် သူ၏သင်ကြားချက်များသည် အဆင့်မြင့်ပြီးအလွယ်တကူနားလည်နိုင်သော နည်းနာ များဖြင့် သင်ကြားသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။

အထူးသဖြင့် သင်ခန်းစာများကို ပုံစံများ ဇယားများ ရုပ်ပုံများရေးဆွဲပြီး သင်ကြားလေ့ရှိ သည်။တိုတိုတုတ်တုတ်ရှင်းလင်းတတ်သည်။ရယ်စရာများပြောလေ့မရှိသော်လည်း အလွန်ရင်းနှီး ပြီး စေတနာပါသော အမူအရာများကို တွေ့ရသည်။ပျင်းရိစရာအချိန်များတွင် တပည့်များအား မတ် တပ်ရပ်ခိုင်းပြီး သီချင်းဆိုခိုင်းသည်။နံနက်တိုင်း သင်တန်းမစမီ တပည့်များအား အမြဲဆိုခိုင်းသော သီချင်းတပုဒ်မှာ “သာယာလှပသော၊ကျုပ်တို့နယ်မြေ” သီချင်းဖြစ်သည်။တောင်ပေါ်ဒေသ၏လှပပုံ နှင့် တောင်ပေါ်သားတဦး၏ဘဝ ကျူးရင့်သီဆိုထားသော သီချင်းတပုဒ်ဖြစ်သည်။ဆရာကြီးသည် တောင်ပေါ်ဒေသ၏ သဘာဝကို အထူးချစ်မြတ်နိုးသူတဦးဖြစ်သည်။ဆရာ ဆရာမများသည် တက် တက်ကြွကြွဖြင့် ဂရုတစိုက်သင်ကြားကြ၍ ပျော်စရာသင်တန်းတခုဖြစ်ခဲ့သည်။သို့သော်သင်တန်းပြီး ဆုံးရန် ရက်ပိုင်းအလိုတွင် မြန်မာတပ်မတော်၏ စစ်ကြောင်းတကြောင်းချဉ်းကပ်လာသဖြင့် သင် တန်းကိုအလျှင်အမြန်လက်စသတ်လိုက်ရပါသည်။ကျနော်တို့အဖွဲ့လည်း ဆရာကြီးကိုနှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ်ကာလသည် ကေအဲန်ယူပါတီအတွင်း အယူအဆရေးရာပြောင်းလဲမှုတခုကို

ဦးတည်နေလျက်ရှိသည်။ပါတီအား အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီမှ အလုပ်သမားပါတီသို့ကူးပြောင်းရန် ပါတီဝင်များကကြိုးပမ်းလာကြသည်။ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်များအတွင်း အယူဝါဒရေးရာ ကွဲပြားမှုများပေါ်ပေါက်လာလေသည်။နောင်နှစ်အနည်းငယ်တွင် ပါတီ၏ လက်ဝဲအစွန်းကျမှုကို ဝေဘန်တိုက်ခိုက်ရင်း ကရင်တော်လှန်ရေးနှစ်ခြမ်းကွဲကာ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခအဆင့်သို့ပင် ရောက်ခဲ့သည့်အတွက် ကရင်အမျိုးသားအချို့ အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရလေသည်။

ကေအဲန်ယူပါတီ၏ မဟာမိတ်တိုက်ဖော်တိုက်ဖက်များဖြစ်သော ကွန်မြူနစ်ပါတီအတွင်း၌ လည်း ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးသမားများအား သုတ်သင်ရှင်းလင်းနေသောကာလ ဖြစ်သည်။ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ သုတ်သင်ကြသည်။နောက်နှစ်အတွင်း၌ပင် ကေအဲန်ယူပီ ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဘဇန်မှာ ပါတီမှနှုတ်ထွက်ပြီး အရှေ့တိုင်း အရှေ့တိုင်းကေအဲန်ယူပါတီ၏ ဗိုလ်ချုပ်မြ ဦးဆောင်သောကရင်အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့နှင့်ပူးပေါင်းသွားခဲ့သည်။မန်းဘဇန်ရာတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်ကော်ထူးက ၎င်းအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျင်ဖေက၎င်း၊တာဝန်ယူခဲ့သည်။ထိုအချိန်က ဆရာစကောလယ်တောသည် ပါတီဗဟိုကော်မတီဝင်နှင့် နိုင်ငံရေးဦးဆောင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ကျန်ခဲ့သည်။

တတိယအကြိမ် တွေ့ဆုံခြင်း။

၁၉၇၅ ခုနှစ် ဆရာကြီးစကောလယ်တောနှင့် ပြန်လည်တွေ့ဆုံခဲ့ရသောနှစ်သည် ကရင်အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအတွင်း ၁၉၆၉-၇၀ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သောလက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခကို အပြီးအပိုင်ရပ်ဆိုင်းလိုက်ကြပြီး အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးပြန်လည် တည်ဆောက်လာသောကာလဖြစ်သည်။နေဝင်းစစ်အစိုးရသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ကိုပိတ်ဆို့ပြီး စစ်ဆင်ရေးလုပ်ခဲ့ရာ ကေအဲန်ယူပါတီသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်း တော်လှန်ရေးအခြေစိုက်စခန်းများကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးနေရသော ကာလဖြစ်သည်။နေဝင်းစစ်အစိုးရသည် ပဲခူးရိုးမကို ထိုးစစ်ကြီးများဆင်နွှဲသော ကာလဖြစ်သည်။ကေအဲန်ယူပါတီမှ အမြဲတမ်းတပ်များနှင့် ပြောက်ကျားတပ်များသည် အကျအဆုံးများလာသည်နှင့် နောက်ဆုံးပဲခူးရိုးမကိုလက်လွှတ်ရမည့် အခြေအနေတွင်ရှိသည်။

ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသော သခင်သန်းထွန်း၊သခင်ဇင်၊သခင်ချစ် စသောခေါင်းဆောင်များလည်း နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကျဆုံးခဲ့ကြသည်။စခန်းများတခုပြီးတခု သုတ်သင် ရှင်းလင်းခံခဲ့ရပြီး အများအပြားကျဆုံးခြင်း၊လက်နက်ချခြင်းများ၊အဖမ်းခံရခြင်းများဖြင့် အကျပ်အတည်းကာလဖြစ်သည်။ဤအခြေအနေတွင် ကေအဲန်ယူပါတီသည် ကြွင်းကျန်သမျှသော အင်အားကိုစုစည်းပြီး အရှေ့တိုင်းသို့ချီတက်ခဲ့လေသည်။အရှေ့ကော်သူးလေတွင် ၁၉၇၀ ခုနှစ် ကေအဲန်ယူကွန်ဂရက်မှ အမျိုးသားချင်းပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေးဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်များချထားပြီးလည်းဖြစ်လေသည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်သီတင်းကျွတ်လတွင် ပဲခူးရိုးမမှ ကေအဲန်ယူပါတီခေါင်းဆောင်များ၊ရဲဘော်များနှင့် ၁၉၇၃ ခုနှစ်က မြောက်ပိုင်းခရီးစဉ်သို့ ချီတက်ပြီးပြန်လည်ရောက်လာသော ရဲဘော်များသည်

“ဒူးဒီးဂေး”(ဖာပွန်ခရိုင်)ကျေးရွာတွင်တွေ့ဆုံပြီး ကွန်ဂရက်ကျင်းပရန် ပြင်ဆင်ကြလေသည်။ထိုကွန်ဂရက်သည် ကေအဲန်ယူပါတီ၏ ဆဌမမြောက်ကွန်ဂရက်ဖြစ်၍ နောက်ဆုံးကွန်ဂရက်လည်းဖြစ်သည်။ကွန်ဂရက်၌ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်း၊ပဲခူးတိုင်း၊အရှေ့တိုင်း စသည့်တိုင်းကွက်များသတ်မှတ်ပြီး ကျင်းပမည်ဖြစ်ရာ ကျနော့အနေဖြင့် မြေပေါ်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်တက်ရောက်ခွင့်ရခဲ့လေသည်။ထိုညီလာခံမှ အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးအတွက် ကေအဲန်ယူပါတီကိုဖျက်သိမ်းပြီး အရှေ့တိုင်းကေအဲန်ယူတွင် တပေါင်းတစည်းထဲပူးတွဲလုပ်ဆောင်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခဲ့ကြသည်။ပါတီဖျက်သိမ်းရေးကိုဆန့်ကျင်သော ရဲဘော်အချို့ခွဲထွက်သွားခဲ့ပါသည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် ကရင်အမျိုးသားချင်း ပြန်လည်ပေါင်းစည်းခြင်းနှင့် ပတ်သတ်၍ ဆရာစကောလယ်တောသည် သူရေးသားခဲ့သော ကရင်တော်လှန်ရေး သမိုင်းမှတ်စုတွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲခဲ့သောလူမျိုးစုများအတွင်း သွေးကွဲခဲ့သည့် သမိုင်းဖြစ်စဉ်များအနက် ယခုကဲ့သို့အမျိုးသားချင်းပြန်လည် ပေါင်းစည်းနိုင်သည်မှာ ဤအကြိမ်သည် ပထမဦးဆုံးသောအကြိမ်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့လေသည်။

ဆရာကြီးစကောလယ်တောသည် ကရင်အမျိုးသားများကို အမှန်တကယ်ချစ်သော အမျိုးချစ်တယောက်ဖြစ်သည်။အမျိုးသားကိုချစ်လျှင် အမျိုးသားရန်သူများကို ပြတ်ပြတ်သားသားဆန့်ကျင်ရမည်ဟူသော အဘိဓမ္မာကိုခံယူပြီး ကျောင်းဆရာဘဝကို စွန့်လွှတ်၍ လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဆင်နွှဲခဲ့သူဖြစ်သည်။သူခံယူသောအဘိဓမ္မာပေါ်တွင်လည်း သစ္စာရှိလေသည်။ခေါင်းဆောင်တချို့သည် အမျိုးသားကိုအကျိုးပြုရန် သစ္စာဆိုကြသည်။နောက်ပိုင်းရန်သူအား ဒူးထောက်အလျှော့ပေးကာ ကိုယ်ကျိုးအတွက်ရန်သူနှင့်ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင် သွားကြပြီး အမျိုးသားအပေါ် သစ္စာမဲ့ကျောခိုင်းသွားကြသည်မှာ သာဓကပေါင်းများစွာရှိသည်။

ဆရာစကောလယ်တောမှာ သစ္စာတရားကြီးမားလှပြီး စိတ်ပြဌာန်းလျှင် စွဲစွဲမြဲမြဲရှိလှသည်။ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန်ပြီး ဆင်းတောင့်ဆင်းရဲဖြင့် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ကိုရယူခဲ့ပြီး ထိုပညာရပ်ကိုလည်း သူအလွန်တန်ဖိုးထားသည်။ထိုပညာဖြင့် အမျိုးသားကိုအလုပ်အကျွေးပြုရန်လည်း သူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ကျောင်းဆရာဘဝဖြင့် ဘဝတစ်သက်တာကိုမြှုတ်နှံရန်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။အနစ်နာလည်းခံသည်။သူကိုယ်တိုင်ကျောင်း၏ ဝေယျာဝစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရင်း ပညာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ် ခြံစိုက်ပြီးကျောင်းရံပုံငွေရာခံသည် သာမက ကျောင်းဆရာ၊ဆရာမများကိုလည်း ကူညီနိုင်သည်အထိ ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

ခေါင်းဆောင်တချို့မှာ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာကိုအလေးမထားဘဲ လက်ဖွားရေးကျ ကြသည်။ကိုယ်ကျိုးသုံးကြသည်။ဆရာစကောလယ်တောသည် အထက်တန်းကျောင်းဆရာဘဝက ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ရင်း ရှာဖွေခဲ့သော ကျောင်းရံပုံငွေ (၁၂၀၀၀)တစ်သောင်းနှစ်ထောင်ကို ကျောင်းကော်မတီထံအပ်နှံပြီးမှ တော်လှန်ရေးကိုဝင်ရောက်ခဲ့သည်။တော်လှန်ရေးတလျှောက်လုံး ငွေရေးကြေးရေးတွင် အလွန်စေ့စပ်သေချာပြီး၊ပြည်သူ့ငွေကြေးကို အလွန်ဂရုစိုက်တတ်သည်။

သူသည် ခရစ်ယန်ဘာသာကို အလွန်ကိုင်းရှိုင်းသူတဦးဖြစ်သည်။ခရစ်ယာန်တဦးလိုက်နာစောင့်ရှောက်ရမည့် ဝတ္တရားနှင့်ကျင့်ကြံမှုအားလုံးကိုလည်း မပျက်မကွက်ဆောင်ထိန်းခဲ့သူတဦးဖြစ်သည်။သူ၏ဘဝတွင် ခရစ်တော်ကိုလေးလေးနက်နက်ယုံကြည်သည်ဟု ဝန်ခံခဲ့သည်။သူ၏ဘဝ

တွင် ခရစ်တော်ကိုလေးလေးနက်နက်ယုံကြည်သည်ဟု ဝန်ခံခဲ့သည်။ သမ္မာကျမ်းစာအရ ခရစ်ယန် တယောက်ဖြစ်လျှင် ဆင်းရဲသားကိုချစ်ရမည်။ အလုပ်အကြွေးပြုရမည်ဟု ခံယူထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဘဝတလျှောက် ဆင်းရဲသားများကို ကူညီခဲ့သည်။ ဤသို့ကူညီခြင်းသည် ခရစ်တော်ကို သစ္စာရှိသော တပည့်ဖြစ်သည်ဟု ခံယူသည်။

သူ၏ဘာသာရေးယုံကြည်ချက်နှင့်ပတ်သတ်၍ ဘုရားမဲ့ဝါဒီ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်အချို့နှင့် လုပ်ငန်းများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် မည်သည့်ပြဿနာတစ်ခုတရာမျှ မရှိခဲ့ပါ။ သူ့အားဝေဖန်ထောက်ပြစရာပင် မရှိခဲ့ပါ။ ခေါင်းဆောင်အချို့သည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒီများကိုဆန့်ကျင်ကြသည်။ များသောအားဖြင့် ဘုရားမဲ့ဝါဒီများဖြစ်၍ ၎င်းတို့နှင့်လက်တွဲဆောင်ရွက်ရန်ငြင်းဆိုကြသည်။ ဆရာကြီးစကောလယ်တောသည် ကွန်မြူနစ်များနှင့်ပူးပေါင်းရာတွင် အလုပ်သမား လယ်သမားတည်းဟူသော ဆင်းရဲသားများအတွက် အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည်ဟူသော အခြေခံဦးတည်ချက်တခု တည်းနှင့်ညီညွတ်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ သူသည်ခရစ်ယန်တဦးလည်းဖြစ်၍ လက်ဝဲဝါဒီစစ်စစ် တဦးလည်းဖြစ်သည်။ ဧကအဲန်ယူပါတီအနေဖြင့် အလုပ်သမားပါတီတရပ်ထူထောင်ရေးတွင် သူသည် ဗဟိုကော်မတီဝင်လည်းဖြစ်၊ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်အဖွဲ့လည်းဖြစ်၍ ထိုအယူအဆကိုတာဝန်ခံရန်အဆင်သင့်ရှိခဲ့ပေသည်။

သူသည်ကျောင်းသားဘဝ ရောဘတ်အိုဝင်၏လူမှုတော်လှန်ရေးကို အလွန်နှစ်သက်သည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတက်နေစဉ် ကျေးရွာများသို့ဆင်းပြီး ကျေးလက်ပြုပြင်ရေးအဖွဲ့တွင် တက်တက်ကြွကြွပါဝင်ခဲ့သည်။ နောင်တွင်ကရင်အမျိုးသားများအတွက် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်သည် အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်သည်ဟုယူဆခဲ့သည်။ ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှုစနစ်ရှိသည်ဟု ခံယူထားသည်။ ကရင်များသည် ရှေးမဆွကပင် စုပေါင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ စုပေါင်းစားသုံးခြင်း စနစ်ကို အစဉ်အလာကျင့်သုံးခဲ့သူများဖြစ်ရာ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို ထူထောင်သည့် သို့မဟုတ် ခံယူထားလေသည်။

ဆရာကြီးစကောလယ်တောနှင့် ဥက္ကဋ္ဌကြီးမန်းဘင်တို့၏ တူညီချက်နှင့် ခြားနားချက်အချို့ကို ကျနော်စစ်ကြောမိပါသည်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမန်းဘင်သည် ခရစ်တော်ကိုယုံကြည်သည်။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကိုလည်းယုံကြည်သည်။ တိုးတက်သောအမျိုးသားရေးဝါဒီအဖြစ်ခံယူသည်။ ဤအချက်သည်သူတို့နှစ်ဦးတွင်တူညီကြသည်။ သို့သော် မန်းဘင်သည် အမျိုးသားပါတီတရပ်အနေဖြင့် အလုပ်သမားပါတီအဖြစ်ခံယူလုပ်ဆောင်ရန်ကိုကား အာမခံနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ ဤကိစ္စသည် ဥက္ကဋ္ဌကြီးမန်းဘင်အနေဖြင့် ဧကအဲန်ယူပါတီအားမလွဲမရှောင်သာ လမ်းခွဲခွဲရသော ကိစ္စဖြစ်လေသည်။

ဆရာကြီးသည် ဆင်းရဲသားဘဝကိုခံယူသည်။ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားဘဝလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲကို ထောက်ခံသည်။ လက်တွေ့လည်းအားပေးဆောင်ရွက်သည်။ ကျဉ်းမြောင်းသောအမျိုးသားရေးဝါဒကိုဆန့်ကျင်သည်။ ဆရာကြီးသည် သူ့ကိုသူ ကွန်မြူနစ်ဟုမကြေငြာသော်လည်း ကွန်မြူနစ်ဆိုသမျှထက် ဆင်းရဲသားဘဝကိုလက်တွေ့ခံယူကျင့်သုံးသည်။ သူသည်ဘဝတလျှောက်လုံး ခြိုးခြံစွာ စည်းကမ်းရှိစွာနေထိုင်ခဲ့သည်။ အဆောင်အယောင်မရှိသော သူ၏ဝတ်ငယ်တွင် တင့်တယ်စွာနေထိုင်တတ်သည်။ အမျိုးသားအတွက်သော်၎င်း၊ မည်သည့်ဆင်းရဲသားများအတွက်သော်၎င်း ဆောင်ရွက်ရန်အဆင်သင့်ရှိသည်။ ၁၉၇၅ခုနှစ် မှစ၍ ဧကအဲန်ယူတွင်ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်စဉ် ကာ

လအတွင်း အဖွဲ့အစည်းအတွင်း လိုအပ်သောစာပေရေးရာကိစ္စအဝဝကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။

ဆရာကြီးစကောလယ်တောသည် သူ၏နောက်ဆုံးတသက်တာတွင် ကေအဲန်ယူအစည်းအရုံး၏ တာဝန်ကိုယူရင်း(၁)-သနားထူးစာစောင်ကို ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။(၂)-KNU. Bullitin ကိုထုတ်ဝေခဲ့သည်။(၃)-ကရင့်တော်လှန်ရေး သမိုင်းတစ်စောင်ကိုပြုစုထားခဲ့သည်။

ဆရာကြီးသည် ၁၉၈၉ ခုနှစ် မတ်လ(၇)ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားသည်။ကွယ်လွန်စဉ်က အသက်(၇၄)နှစ်ဖြစ်သည်။ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာဖြင့် သင်ကြားတတ်မြောက်လာခဲ့ရသော ပညာကို မိမိ၏ ကရင်အမျိုးသားများနှင့် ဆင်းရဲသားလူတန်းစားများအတွက် ဘဝတစ်သက်တာအကျိုးပြုခဲ့သော ခေါင်းဆောင်တဦးအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ဆရာကြီးစကောလယ်တောနှင့် မြောက်ပိုင်းခရီးစဉ်

၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ဇန်နဝါရီလ(၁၇)ရက်နေ့ တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်ပါတယ်။ကေအဲန်ယူဗဟိုဌာနချုပ်မှာ ဆရာကြီးစကောလယ်တောနှင့် ကျနော်ဦးစိုးမင်း(ဈန်ရ)တို့၏ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းဖြစ်သည်။နောင်လာနောက်သားများ သင်ခန်းစာယူနိုင်ရေးအတွက် မှတ်တမ်းပြုလိုက်ပါသည်။

* ဆရာကြီးစကောလယ်တောခင်ဗျား ကေအဲန်ယူပါတီ၊(Karen National United Party) က တရုပ်ပြည်ကို ကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်တဲ့အချိန်က ဗမာကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့်လည်း ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။တရုပ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့လည်း ဆွေးနွေးခဲ့တယ်လို့ ကြားခဲ့ဘူးပါတယ်။အဲဒီလိုသွားရောက်ဆွေးနွေးတဲ့အခါနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ဘာကြောင့်သွားရောက်ဆွေးနွေးရပါသလဲ။ဆွေးနွေးဘို့အတွက် နောက်ခံအခြေခံ အကြောင်းတရားတွေက ဘာတွေလဲဆိုတာကို သိပါရစေခင်ဗျား။

ကျနော်တို့ ၁၉၇၀ ခုနှစ်မှာ ကေအဲန်ယူရဲ့ (၇)ကြိမ်မြောက်ညီလာခံတရပ်ကို ပဲခူးရိုးမမှာ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ညီလာခံကျင်းပတဲ့အချိန်ကာလမှာ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြတဲ့ သခင်ဇင်နှင့် သခင်ချစ် တို့လည်း ကျနော်တို့နဲ့မနီးမဝေးမှာရှိနေပါတယ်။ညီလာခံမကျင်းပမီမှာ ဗဟိုခေါင်းဆောင်အချင်းချင်း တွေ့ဆုံပြီးအပြန်အလှန် ဆွေးနွေးခဲ့တာတွေရှိပါတယ်။

ကျနော်တို့ကေအဲန်ယူပါတီဟာ တရုပ်ပြည်ကိုသွားဘို့ ၁၉၆၈ခုနှစ် ကတည်းကကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။ဒီကြိုးပမ်းချက်မှာပဏာမ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ စေလွှတ်ခဲ့တယ်။ဒီပဏာမကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ရဲ့ တရုပ်ပြည်ခရီးဟာ အတော်လေးကြာခဲ့ပါတယ်။တရုပ်ပြည်ကိုလည်း ရောက်သွားခဲ့ပါတယ်။ဒါပေမယ့် အပြန်ခရီးမှာ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်အေးဟန်ကျဆုံးခဲ့ပြီး ရဲဘော်တွေသာ စခန်းကိုပြန်ရောက်ပါတယ်။ဒီပြန်လာတဲ့ရဲဘော်တွေရဲ့ တင်ပြချက်အရ ကျနော်တို့ကေအဲန်ယူပါတီရဲ့ ဗဟိုအာဏာပိုင် အဖွဲ့တဖွဲ့ကိုလာရောက် တွေ့ဆုံဘို့တောင်းဆိုခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းမှာ ရှိတဲ့ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ သခင်ဖေတင့်ကလည်း လက်ရှိအမျိုးသားဒီမိုကရေစီ ညီညွတ်ရေးတပ်မတော်ဗဟိုဌာနကြီးထွားရေးအတွက် အေအဲန်ယူပါတီရဲ့ တင်းပြည့်ပါတီကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တခု တရုပ်ပြည်ကိုသွားရောက်လေ့လာနိုင်ရင်ကောင်းမယ်လို့လည်း အကြံပြုခဲ့ပြန်ပါတယ်။ပဲခူးရိုးမမှာရှိတဲ့ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြတဲ့ သခင်ဇင်၊သခင်ချစ်တို့ကလည်း သဘောတူလက်ခံခဲ့ပါတယ်။ဒါကြောင့်၁၉၇၀ ခုနှစ် ပါတီညီလာခံမှာတရုပ်ပြည်ကို အာ

ကာပိုင်အဖွဲ့တဖွဲ့စေလွှတ်ဘို့ ဆုံးဖြတ်ချက်တရပ်ကိုချမှတ်ခဲ့ပါတယ်။အဲ့ဒီဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ်မှာ ကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်ခဲ့ကြရတာဖြစ်ပါတယ်။

တော်လှန်ရေးတရပ်မှာ မဟာမိတ်လိုပါတယ်။မဟာမိတ်ဆိုတာ ပြည်တွင်းသာမကပြည်ပ မှာလည်း တည်ဆောက်ထားဘို့လိုပါတယ်။ကမ္ဘာ့တော်လှန်ရေးသမိုင်းကိုပြန်ပြီး ဆန်းစစ်ကြည့်ရင် ပြည်တွင်းအင်စားစုနဲ့ မလုံလောက်ဘူး။ပြည်ပအကူအညီမဟုတ်သည့်တိုင်အောင် ပြည်ပရဲအားပေး ထောက်ခံမှုကို လိုအပ်တယ်လို့မြင်ပါတယ်။ဒီလိုအမြင်ဘက်အပေါ်မှာလည်း လက်ရှိပြည်တွင်းမှာ ဆိုရင် မဟာမိတ်အဖွဲ့ရှိတယ်။တပ်ပေါင်းစု မဒညတ ဖွဲ့စည်းထားတာရှိတယ်။ပြည်ပမဟာမိတ်အဖွဲ့ လိုသေးတယ်လို့မြင်တယ်။၁၉၆၈-၆၉မှာ တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီရဲ့ သဘောထားအပေါ်မှာ ပီ ကင်းကတပ်သားလွှတ်တာတွေရှိခဲ့ပါတယ်။အထူးသဖြင့် တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီဟာ နိုင်ငံတ ကာ ပစ္စည်းမဲ့ဝါဒအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး အဖိနှိပ်ခံအမျိုးသားများနဲ့ ပစ္စည်းမဲ့တော်လှန်ရေးတွေကိုတာ ဝန်ရှိတယ်ဆိုပြီး သူတို့ပြည်သူတွေကို ကြေငြာပါတယ်။ဒီကြေငြာချက်အပေါ်မှာ ကျနော်တို့ဝမ်း သာပါတယ်။

ကျနော်တို့တရုတ်ပြည်ကိုသွားဘို့ အဓိကအချက်ကတော့ နိုင်ငံရေးအဆက်သွယ်ရဘို့ပါနဲ့ ကျနော်တို့တော်လှန်ရေးကို နိုင်ငံတကာအားပေးထောက်ခံမှုရဘို့ပဲ။ဒါဟာအဓိကပါပဲ။တရုတ်ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ အဆက်သွယ်ရရေးဟာ ကျနော်တို့ရဲ့အဓိကရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်တယ်။ဒုတိယအ ချက်ကတော့ လေ့လာရေးပါပဲ။ကျနော်တို့အဖွဲ့မှာ လူ(၄၀)လောက်ရွေးချယ်ထားပါတယ်။နောက် ပိုင်း(၃၅)ယောက်သွားနိုင်ခဲ့တယ်။နိုင်ငံရေးစစ်ရေး၊ စည်းရုံးရေး၊ စီးပွားရေး စတဲ့အဘက်ဘက်က လေ့လာဘို့ ရဲဘော်တွေကိုခေါ်သွားတာဖြစ်ပါတယ်။တရုတ်ပြည်ဟာ စာထဲမှာဖတ်ရတာကြားရတာ ဘယ်လောက်မှန်လဲ၊ဘယ်လောက်ထိလုပ်နိုင်လဲ၊သူတို့ပြောတာဟုတ်မဟုတ်လေ့လာဘို့ပါပဲ။

နောက်ပီးလူမျိုးစုပြဿနာကိုဘယ်လိုဖြေရှင်းကြသလဲ။စက်ရုံအလုပ်ရုံတွေကိုလည်း လက် တွေ့လေ့လာချင်တယ်။ဒီရည်ရွယ်ချက်နဲ့သွားတာဖြစ်တယ်။တချို့ကထင်ချင်ထင်မယ်။ကျနော်တို့တ ရုတ်ပြည်သွားတာ လက်နက်အကူအညီရရေးအတွက်ဖြစ်တယ်။ကျနော်တို့လက်နက်အကူအညီ ထက် နိုင်ငံရေးလေ့လာရေးပါပဲ။ကျနော်တို့ကို ကေအဲန်ယူပီက အခွင့်အာဏာပေးလိုက်တာ အကူ အညီတောင်းတဲ့ကိစ္စမပါဘူး။ကျနော်တို့လည်းမတောင်းခဲ့ဘူး။

ဆရာကြီးစကောလယ်တော ဦးဆောင်ပြီးတော့သွားတဲ့အဖွဲ့ဟာ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့နဲ့ ဆွေးနွေးခဲ့တဲ့ကိစ္စကို ဆက်လက်ပြီးတော့ ရှင်းပြစေချင်ပါတယ်။

ကျနော်တို့အဖွဲ့ဟာ အခုဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီရဲ့ အရှေ့မြောက်ပိုင်းစစ်ဒေသ သူတို့ရဲ့ဌာ နချုပ်ကို ၁၉၇၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှာ ရောက်သွားပါတယ်။ရန်သူဟာ လွယ်မော်ဒေသ၊ အက်စ်ယူအေ(SUA)ဌာနချုပ်ကို ဝင်တိုက်တော့အရင်သွားနေကျ လမ်းတွေတခုမှသွားလို့မရတော့ ဘူး။ကျနော်တို့ အက်စ်အက်စ်ပီပီ(SSPP)ဒေသမှာတော်တော်ကြာကြာ စောင့်နေရတယ်။ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အရှေ့မြောက်ဘက်စစ်ဒေသရဲ့ နိုင်ငံရေးမှူးဟာ ရဲဘော်တင်ရီဖြစ်တယ်။ဒုနိုင်ငံရေး မှူးက ရဲဘော်ခင်မောင်ကြီးဖြစ်တယ်။သူတို့ဟာ ဗဟိုမှာဦးစီးပြီး အရှေ့မြောက်ဘက် စစ်ဒေသကိုဖွဲ့ စည်းတယ်။အဲ့ဒီစစ်ဒေသဟာ အင်အားအကြီးဆုံးဖြစ်တယ်။အဲ့ဒီမှာ ဗကပ ဌာနချုပ်လုပ်ထားတယ်။ အဲ့ဒီကပဲ တရုတ်ပြည်ကိုသွားဘို့ အဆက်အသွယ်လုပ်ရတယ်။ကျနော်တို့သွားဘို့ကိစ္စ ဘသိန်းတင်

ဆီကို ကြေးနန်းပို့လိုက်တယ်။ဥက္ကဋ္ဌသခင်ဇင်နဲ့ သခင်ချစ်ရဲ့စာလည်းပါတယ်။ကျနော်တို့အရှေ့ မြောက်ပိုင်း စစ်ဒေသရောက်တော့ ဝမ်းသာကြတယ်။အဆက်အသွယ်ရသလိုလည်း ကြီးစားကြ တယ်။ဟိုမှာသွားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ပြန်ကြားချက်ရသလို ၂လလောက်ကြာပါတယ်။တရုပ်ပြည်ကွန်မြူနစ် ပါတီက ပြည်နယ်ကော်မတီဟာ နယ်စပ်မှာပဲရှိတယ်။အဲဒီနယ်စပ်အထိကားတွေရောက်တယ်။သူ တို့က ကျနော်တို့ကို ကားနဲ့လာကြိုတယ်။ကျနော်တို့ကို လာကြိုတဲ့သူကတော့ ကာနယ်ဖူးစ်ဖြစ် တယ်။တပ်ရင်းမှူးတယောက်ဖြစ်တယ်။ပြည်နယ်ကတော့ ယူနန်ပြည်နယ် 'စုမောင်' မြို့ကိုရောက် သွားတယ်။အဲဒီမှာ တော်လှန်ရေးကော်မတီရဲ့ သဘာပတိလည်းဖြစ်ပြည်နယ်ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်တဲ့ရဲ ဘော်ကျင်ဆိုတာ အကြီးဆုံးပဲ။စကားပြန်တဆင့် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဘသိန်းတင်လည်းတရက်နှစ်ရင်အ တွင်းရောက်လာမယ်ဆိုတာ ကျနော်တို့ကိုသူကပြောပြပါတယ်။"စုမောင်" မြို့မှာ ၂ရက်ကြာတော့ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဘသိန်းတင်ရောက်လာပါတယ်။ဥက္ကဋ္ဌကြီးရဲ့အဖွဲ့မှာ(၈)ယောက်ပါတယ်။ဘသိန်းတင်၊ဖေ တင့်၊ကိုတိုက်အောင်၊ကချင်မှတပ်မှူးတစ်ယောက်၊ဗဟိုကော်မတီ မောင်ဝင်း စသည်ဖြင့်ပါဝင်ပါ တယ်။

တရုပ်ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့တွေ့သလိုကတော့ စုမောင်မြို့ပါတီကော်မတီကိုပဲ တာဝန်ပေး ထားပါတယ်။နိုင်ငံရေးမှူးပေါ့။တော်လှန်ရေးကော်မတီရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဟာ တရုပ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီရဲ့ အ ရံဗဟိုကော်မတီဖြစ်တယ်။သူနဲ့ပဲတွေ့ဆုံသို့ တရုပ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီက တာဝန်လွှဲပေးတယ်လို့ သိရတယ်။အဲဒီတော့ ပထမဦးဆုံး တရုပ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ဆွေးနွေးပါတယ်။

ကျနော်တို့ကိုလှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကြိုဆိုပွဲလုပ်ပြီး ကျနော်တို့လေ့လာရတဲ့ကိစ္စကို အားမနာ တမ်း ရင်းရင်းနှီးနှီး ပြောစရာရှိတာတွေကိုပြောပြသို့တင်ပြသို့ ဖိတ်ကြားခဲ့ပါတယ်။ကျနော်တို့က လည်း ကျနော်တို့စီစဉ်ထားတဲ့ အချက်(၃)ချက်ကို တင်ပြတယ်။ပဌမအချက်က ဂေအဲန်ယူပါတီဖွဲ့ စည်းရတဲ့အကြောင်း၊အဲဒီကဏ္ဍမှာ ဂေအဲန်ယူပါတီရဲ့ မူဝါဒလမ်းစဉ်တရားကို ကျနော်တို့တင်ပြပါ တယ်။နောက်တခု ဗမာပြည်ရဲ့ လူမျိုးစုပြဿနာကိုတင်ပြတယ်။ဗမာပြည်တော်လှန်ရေးရဲ့ ထူးခြား ချက်မှာ လူမျိုးစုတွေရဲ့ ပြဿနာဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တင်ပြခဲ့တယ်။ဗမာပြည်ဟာ လူမျိုးပေါင်းစုံနေ ထိုင်တဲ့တိုင်းပြည်ဖြစ်တယ်။ဒါဟာထူးခြားတဲ့လက္ခဏာတခုဖြစ်တယ်။တရုပ်ပြည်နဲ့ မတူတဲ့သီခြားလ က္ခဏာတခု၊ဗမာပြည်အနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုပြဿနာ ဒါကိုတင်ပြတယ်။တတိယအချက်ကတော့ ဗမာပြည်ရဲ့ တပ်ပေါင်းစုပြဿနာကိုတင်ပြတယ်။ဂေအဲန်ယူပါတီအနေနဲ့ တပ်ပေါင်းစုနဲ့ပဲ အာဏာ သိမ်း အောင်ပွဲခံနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ကြောင်း ဒါကြောင့် တပ်ပေါင်းစုပြဿနာဟာ အလွန်အရေး ကြီးကြောင်း တင်ပြခဲ့တယ်။နောက် တပ်ပေါင်းစုနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ကျနော်တို့ရဲ့အမြင်၊ခံယူချက်၊ နောက်ပြီး အကြံပေးချက်တချို့၊ဒါတွေကို သူတို့နားလည်သို့ ကျနော်တို့တင်ပြခဲ့ပါတယ်။

နောက်တခု ဆက်စပ်ပြီးတော့ နည်းနည်းပြောပြချင်တာက ကျနော်တို့တရုပ်ပြည်ကိုသွား တဲ့နေရာမှာ ရှမ်းပြည်မှာတော်တော်ကြာကြာ စောင့်နေရတယ်။ခရီးထွက်တဲ့အခါမှာလည်း အက်စ် အက်စ်ပီပီက ကျနော်တို့နှင့်အတူ အဖွဲ့တဖွဲ့စေလွှတ်ခဲ့တယ်။သူတို့လည်း ကျနော်တို့နည်းတူ နိုင်ငံ ရေးအဆက်အသွယ် ရရှိသို့နဲ့ လေ့လာရေးဦးတည်ချက်အပေါ် တရုပ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ ဆွေး နွေးတယ်။ကျနော်တို့ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီးတဲ့နောက် တရုပ်ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီအနေနဲ့ ကျနော်တို့ကို ပြန်ပြီး ရှေ့ဆောင်မှုတွေပေးခဲ့ပါတယ်။သူတို့ပြန်ပြီးဆွေးနွေးတာကတော့ ပဌမအချက်အနေနဲ့ တော်

လှန်ရေးတရပ်မှာ ပစ္စည်းမဲ့အလုပ်သမားပါတီတရပ်မှာ ခေါင်းဆောင်မှုဆိုတာရှိရမယ်။ ဒုတိယအချက်ကတော့ ဒီပစ္စည်းမဲ့ အလုပ်သမားပါတီဟာ မက်စ်လီနှင့် ဝါဒ၊ မော်စီတုန်းအတွေးအခေါ်ကို တိတိကျကျ လက်ခံကျင့်သုံးတဲ့ပါတီဖြစ်ရမယ်။ နောက်တချက်ကတော့ ကျနော်တို့ရှိသမျှတော်လှန်ရေး အင်အားစုတွေဟာ စုစည်းစည်း ညီညီညွတ်ညွတ်ရှိကြဘို့လိုအပ်ကြောင်း ရန်သူကိုစည်းလုံးညီညွတ်စွာ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ဘို့ စတာတွေကို ပြန်လည်အကြံပေးခဲ့ပါတယ်။

ကျနော်တို့ပြန်မလာမီ သူတို့ကကျနော်တို့နဲ့တွေ့ဆုံပြီး ဒီတွေ့ဆုံမှုအတွက် ဝမ်းသာကြောင်း ဗမာပြည်ရဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေး အင်အားစုကို ထောက်ခံအားပေးကြောင်း၊ အကူအညီလိုအပ်ရင်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရှိအခြေအနေမှာ နိုင်ငံတကာတခြားပါတီအဖွဲ့အစည်း တွေကိုကူညီခဲ့တာရှိကြောင်း၊ အမှန်တကယ် နယ်ချဲ့ဒေသရာဇ်စနစ်ကို ပြတ်ပြတ်သားသားဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေတယ်ဆိုရင် လိုအပ်တာတွေကိုပေးမှာဖြစ်ကြောင်း၊ ဒီလိုအစီအစဉ်မှာ နိုင်ငံတကာကလည်းပါဝင်မှာဖြစ်ကြောင်း၊ ဗမာပြည်မှာရှိတဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေဟာ နယ်ချဲ့ဒေသရာဇ်စနစ် ဆန့်ကျင်ဆိုတော့ သူတို့အနေနဲ့ ပြောက်ကျားဆင်နွှဲဘို့ လက်နက်တွေလိုအပ်မှာဖြစ်တယ်။ လက်နက်တွေကိုလည်း ကူညီဘို့အဆင်သင့်ရှိကြောင်း၊ ဒါပေမယ့် ဗကပမှတစ်ဆင့် ကူညီမှာဖြစ်ကြောင်း၊ လက်နက်များလိုအပ်ပါက ဗကပကိုတင်ပြဘို့ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗကပ မှာမရှိရင် တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကိုတင်ပြမည်သာဖြစ်ကြောင်း၊ တင်ပြရင်ပေးဘို့ သူတို့ရှင်းလင်းပြောပြပါသည်။ နောက်ပိုင်း တရုတ်ပြည်ကိုလာလည်ချင်ရင်လည်း လာလည်နိုင်ကြောင်း လာမယ်ဆိုရင် လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကြိုဆိုမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လာရင်လည်း ဗကပ မှတစ်ဆင့် အကြောင်းကြားပြီး လာဘို့နဲ့ ပြန်သွားတဲ့အခါမှာလည်း ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့သာမက ပြည်တွင်းတော်လှန်ရေးအဖွဲ့အားလုံးနဲ့ စည်းလုံးစွာရန်သူကိုလက်တွဲတိုက်ဘို့ အစရှိတာတွေကို ပြန်လည်ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ ဆွေးနွေးပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ဗကပနဲ့တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပါတယ် အဲ့ဒီဆွေးနွေးပွဲမှာ တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို တင်ပြတဲ့စာတမ်းအတိုင်း ဗကပ ကိုလည်းတင်ပြပါတယ်။ ဆွေးနွေးပွဲမတိုင်မီကတည်းက စာတမ်းကိုကြိုတင်ပေးထားတော့ ဆွေးနွေးပွဲမှာကျနော်တို့ တင်ပြထားတဲ့ စာတမ်းနဲ့ပတ်သတ်ပြီး သဘောထားအမြင်ဘယ်လိုရှိကြောင်း မေးမြန်းလိုက်ပါတယ်။ သခင်ဘသိန်းတင်ကိုယ်တိုင် ဗကပအနေနဲ့ သူတို့ပြောစရာရှိလျှင် တည့်တည့်နှင့်အားမနာစတမ်း မထိမ်မပုက်စတမ်းသာ ပြောမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒါဟာလည်း သူတို့ပါတီရဲ့ တာဝန်ဖြစ်တယ်လို့ မြင်ကြောင်း၊ ဒါကြောင့် ရှင်းရှင်းပဲပြောမှာဖြစ်တယ်လို့ ပဏာမ စကားပျိုးပြီး ဆွေးနွေးပွဲစခဲ့ပါတယ်။ သူပထမဆုံးပြောတာကတော့ “ကေအဲန်ယူပါတီဟာ အလုပ်သမားပါတီအနေနဲ့ မက်စ်ဝါဒ၊ လီနင်ဝါဒ၊ မော်စီတုန်းအတွေးအခေါ် စတဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုနဲ့ဖွဲ့စည်းထားတာမသင့်ကြောင်း၊ ဒါဟာ ဗကပနဲ့ စင်ပြိုင်လုပ်တယ်လို့မြင်တယ်။ ကေအဲန်ယူပါတီဟာ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီပဲ ဖြစ်သင့်ကြောင်း၊ ဗကပ နှင့်စင်ပြိုင်မဲ့သဘောမျိုး ဖွဲ့စည်းတာဆိုရင် လုံးဝမမှန်ဘူး၊ ဗကပ နှင့်စင်ပြိုင်ဖွဲ့စည်းတဲ့ အဖွဲ့မှန်သမျှဟာ ဒီနေ့လည်းပျက်စီးကုန်တာပဲဖြစ်တယ်။ တည်မြဲတာမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း အားမနာတမ်းပြောရမယ်ဆိုရင် ကေအဲန်ယူပါတီအနေနဲ့ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးဖြစ်သာ ဖွဲ့စည်းတာမှန်တယ်လို့ ဗကပ မှသုံးသပ်ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။” လို့ ဗကပ ကိုယ်စား ဘသိန်းတင်က ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက လူမျိုးစုပြဿနာနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ကျနော်တို့တင်ပြတဲ့စာတမ်းအပေါ်မှာဘဲ သိန်းတင်ရဲ့ ပြန်လည်ပြောပြချက်မှာ ကေအဲန်ယူအနေနှင့် မဒညတ လည်းဖွဲ့တယ်။မဒညတ ဟာ ဗကပနဲ့လည်း မဟာမိတ်ဖွဲ့တယ်။တချိန်တည်းမှာ လူမျိုးစုတပ်ဦးကိုလည်းဖွဲ့တယ်။ဒါဟာမလုပ်သင့် တာတွေပဲလို့မြင်ကြတယ်။ဒီလိုဖွဲ့စည်းတာ လူမျိုးစုအဖွဲ့အစည်းတွေက မဒညတကို စင်ပြိုင်လုပ်ခြင်း ဖြစ်ပြီး ဒါဟာကျဉ်းမြောင်းတဲ့ အမျိုးသားရေးအမြင်ဖြစ်တယ်လို့ ကျနော်တို့ကိုပြန်ပြီး ဆွေးနွေးကြပါ တယ်။ကျနော်တို့ကပြန်လည်ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ ကျနော်တို့ (K.N.U.P)ဖွဲ့စည်းမှုနဲ့လူမျိုးစုတပ်ဦး ဖွဲ့စည်းမှုဟာ ဗကပကိုစင်ပြိုင်လုပ်ခြင်းမဟုတ်ပါ။လက်ရှိကျနော်တို့ရဲ့တောင်းဆိုမှုအရ လိုအပ်တယ် လို့ မြင်တဲ့အပေါ်မှာ ဖွဲ့စည်းတာဖြစ်တယ်။ဒီနေ့လက်ရှိ ဗမာပြည်ဟာ လူမျိုးပေါင်းစုံနေထိုင်တဲ့တိုင်း ပြည်ဖြစ်တယ်။လူမျိုးပေါင်းစုံဟာ ဒီနေ့အုပ်စိုးနေတဲ့ ဗမာပလ မဆလ အုပ်စိုးသူတွေဟာ လူမျိုးစု တွေအပေါ် မဟာလူမျိုးကြီးပါဒကိုကျင့်သုံးပြီး နည်းမျိုးစုံနှင့်ဖိနှိပ်တယ်။လူမျိုးစုတွေဟာ မခံရပ်နိုင် လို့ လက်နက်စွဲကိုင်ပြီး လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲကြတယ်။လူမျိုးစုတွေစုစည်းမှသာ လူ မျိုးစုပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မှာဖြစ်တယ်။ဒါကြောင့် လူမျိုးစုညီညွတ်ရေးတပ်ဦးဖွဲ့တာဟာ မဒညတ ကိုစင်ပြိုင်ဖွဲ့တာမဟုတ်ဘူး။မဒညတ ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် တွန်းအားတစ်ခုလို့ ကျနော်တို့သဘော ထားပြီး ဖွဲ့စည်းလုပ်ဆောင်တာဖြစ်တယ်။တနေ့မှာ ကျနော်တို့လူမျိုးစုအားလုံးဟာ မဒညတထဲမှာပါ ဝင်မှာဖြစ်တယ်လို့ ရည်ရွယ်ထားကြတယ်။သူတို့ကို မဒညတထဲမှာတစ်ခါတည်း ခေါ်သွင်းဘို့ဆိုတာ သူတို့မှာ အတိတ်က ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတဲ့ ခါးသီးတဲ့အတွေ့အကြုံတွေလည်း ရှိခဲ့ကြတယ်။ဒီလိုအတိတ်က ခံစားမှုအပေါ်မှာ စုစည်းဘို့ ဘုံရန်သူကို စုစုစည်းစည်း တိုက်နိုင်ဘို့ ပထမအဆင့် ဖွဲ့စည်းတာဖြစ် တယ်။အဲ့ဒီကဆင့် ကျယ်ပြန့်တဲ့ တပ်ပေါင်းစုထဲ ဝင်လာနိုင်ဘို့ရည်ရွယ်ပြီး ဖွဲ့စည်းတာဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ရှင်းလင်းပြခဲ့ပါတယ်။

ကျနော်တို့က ဥက္ကဋ္ဌဘသိန်းတင်ကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးတာက (K.N.U.P)ပါတီကိုဖွဲ့စည်း တာနဲ့ပတ်သတ်လို့ရော လူမျိုးစုညီညွတ်ရေးတပ်ဦး ဖွဲ့စည်းတာနဲ့ ပတ်သတ်လို့ရော ပဲခူးမှာရှိတဲ့ ဥက္ကဋ္ဌသခင်ဇင်နဲ့လည်း ကျနော်တို့ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။ဆွေးနွေးပြီးမှ အခြေအနေအရပ်ရပ်ပေါ်မှာ တွက်ချက်ပြီး ဖွဲ့စည်းတာဖြစ်တယ်။ဥက္ကဋ္ဌ သခင်ဇင်နဲ့သခင်ချစ်တို့က ဒီအခြေခံသဘောမျိုးနဲ့ဖွဲ့စည်း တာကို လက်ခံကြတယ်။တခုတည်းသောတပ်ပေါင်းစုဖြစ်ရေး ကြိုးစားတာကိုလည်း သူတို့နားလည် တယ်။နောက်ပြီးတော့ ဒီနေ့အမျိုးသားရေးပေါ်လစီနဲ့ပတ်သတ်တာ ကျနော်တို့တလျှောက်လုံးတင် ပြထားတဲ့ တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် နောက်ပြီးဗမာပြည်မှာ စစ်မှန်တဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည် ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးနဲ့ ပတ်သတ်တာတွေကို ဥက္ကဋ္ဌသခင်ဇင် သခင်ချစ်တို့က လက်ခံခဲ့ကြ တယ်။

ဘယ်အထိ လက်ခံသလဲဆိုရင် ဗမာပြည်မှာရှိတဲ့တိုင်းရင်းသားတွေအားလုံး လူမျိုးတွေ အားလုံး တန်းတူရည်တူမှုအပေါ်မှာ ပြည်နယ်အသီးသီးကရရှိပြီးတော့ဒီပြည်နယ်တွေနဲ့စုစည်းထား တဲ့ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ၊ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုသမတနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးအတွက်၊ဗမာအမျိုး သားတွေအနေနဲ့လည်း တင့်တင့်တယ်တယ်ရှိရမယ်။ဒါကိုလည်း သခင်ဇင် သခင်ချစ်တို့ လက်ခံခဲ့ ပါတယ်။ဒါတင်မက ဒီဖွဲ့စည်းတဲ့ပြည်ထောင်စုသစ်ကို အများကြိုက်အမည်တခုပေးမယ်။လာမယ့် အမျိုးသားညီလာခံတရပ်မှာ တက်ရောက်လာတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးနှင့်တကွ အများဆန္ဒအ

တိုင်းဖြစ်ရမယ်ဆိုတာ သဘောတူလက်ခံကြတယ်။ဒါဟာ သခင်ဇင် သခင်ချစ်ရဲ့ အမျိုးသားပေါ်လ စီနိုပတ်သတ်တာ။ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီရဲ့ နောက်ဆုံးထုတ်ပြန်ထားတဲ့သဘောထားဖြစ်ပါတယ်။ ဒါလည်း သခင်သန်းထွန်းရှိစဉ်ကတည်းက လက်ခံသွားခဲ့ပါတယ်။ဒါပေမယ့် သူ့ကျဆုံးသွားပြီးတဲ့ နောက် ၁၉၆၉ ခုနှစ် မှာမှပြည်တွင်းရှိ ဗကပ ဗဟိုကနေပြီး ဒါကိုအတည်ပြုခဲ့တယ်။ဒါဟာ ၁၉၆၉ခု နှစ် ဗကပရဲ့ အမျိုးသားပေါ်လစီနှင့်ပတ်သတ်တာဖြစ်တယ်။ကျနော်အဲ့ဒီအတိုင်း ဘသိန်းတင်ကို ဆွေးနွေးတဲ့အခါ သူက ဇင်-ချစ်ဟာ ပြည်တွင်းမှာနေပြီး နောက်ဆုံးနိုင်ငံတကာအခြေအနေနှင့်ပတ် သတ်တာတွေ တို့လောက်သမိုင်းမှာမပြည့်စုံဘူးဆိုပြီး ဒါကိုသူတို့တာဝန်ယူတယ်။

ဗမာပြည်အခြေအနေနှင့် ဖြစ်သင့်တာကတော့ တရုတ်ပြည်ပုံစံအတိုင်း တပြည်ထောင်စနစ် ပဲဖြစ်တယ်။ပြည်နယ်တွေဆိုရင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး၊အခွင့်အရေးဖြစ်တယ်။ဒီမူဟာ ဗမာပြည်နှင့် အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်တယ်။ဒီမူအရလုပ်သင့်တယ်။ဒီလိုဖြစ်ရေးအတွက် ဇင်+ချစ်တို့နှင့် ဒီအမြင် အပေါ်မှာကွဲလွဲတာကို သူတို့တာဝန်ယူတယ်လို့ ဘသိန်းတင်က ဆွေးနွေးတင်ပြပါတယ်။

ကျနော်တို့ ဘသိန်းတင်အဖွဲ့နဲ့ဆွေးနွေးကြတဲ့အခါမှာတော့ သူတို့အမြင်ရှိသလို ပြတ်ပြတ် သားသား ရင်းရင်းနီးနီး အားမနာတမ်းပဲ ပြောစရာရှိတာတွေကိုပြောမယ်ဆိုပြီး အထက်ကပြောသ လို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။ပြည်ပ ဗကပ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ပြည်တွင်းမှာရှိတဲ့ ဗကပ ဗဟိုကြားမှာ အမြင်သဘောချင်း မတူညီမှု ရှိတာကတော့သေချာနေပါတယ်။အဲ့ဒီအချိန်တုန်းက ၁၉၇၃ခုနှစ် ဆို တော့ ဇင်+ချစ်တို့ ပြည်တွင်းမှာ အသက်ရှင်တုန်းကာလဖြစ်တယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ ဘသိန်းတင်ဟာ စကားပြောလို့အလွန်ကောင်းပါတယ်။အပြင်မှာဖော်ရွေရင်းနီးသူ တယောက်ဖြစ်ပါတယ်။ဒါပေမယ့် မူပိုင်းအမြင်နှင့် သဘောထားအမြင်ကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြရာမှာတော့ သူတို့နှင့် ကျနော်တို့ တူညီမှုမရခဲ့ပါ။ကျနော်တို့ပြန်ခါနီးမှာ သူ့မှာတာက (K.N.U.P)ပါတီကို အလုပ် သမားပါတီအနေနှင့် ဖွဲ့စည်းတာမှားကြောင်း၊လူမျိုးစု၊တပ်ပေါင်းစု၊တပ်ဦးဖွဲ့စည်းတာလည်း မလုပ် သင့်ကြောင်း၊ပြည်တွင်းမှာပဲ ရှိတဲ့ ဗကပခေါင်းဆောင်တွေကို သူ့တာဝန်ယူကြောင်း မှာကြားခဲ့ တယ်။

နောက်တခုကတော့ (K.N.U.P) နဲ့ ဗကပ ဟာတော်လှန်ရေးတလျှောက်လုံး အလွန်ရင်း နီးခဲ့ကြတယ်။အပြန်အလှန်ကူညီကြလို့ ရှေ့ကို ဘုံရန်သူကိုရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရာမှာ ဆက်လက်ပြီး စည်းလုံးစွာရှိသလို လိုအပ်ကြောင်း၊မူချင်းမတူတဲ့ အမြင်ကိုတိုက်ပွဲထဲမှာ ပူးပေါင်းရင်း တိုက်ပွဲအတွင်း ညီညွတ်ရေးယူသို့ နောက်ဆုံး လုံးဝညီညွတ်ရေးရတဲ့အထိ ဆိုင်ရာပါတီကနေ ကြိုးစားကြသို့ ကျ နော်တို့ကို ဆွေးနွေးမှာကြားခဲ့ပါတယ်။

* ပြည်ပရောက် သခင်ဘသိန်းတင်တို့က ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်မှာကို သဘောမတူ လက်မခံတဲ့သဘောလား။

ဟုတ်ပါတယ်။ဘသိန်းတင်၊ဖေတင့်နှင့် တရုတ်ပြည်မှာရှိတဲ့ခေါင်းဆောင်တွေက ကျနော်တို့ နဲ့ ဆွေးနွေးတဲ့ အခါ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကိစ္စကတော့ တရုတ်ပြည်အတိုင်းဆိုရင် ကျနော်တို့နဲ့မ ကိုက်ဘူးဖြစ်နေတယ်။သူတို့က တပြည်ထောင်စနစ်ဖြစ်တယ်။သခင်ဇင်၊သခင်ချစ် တို့နဲ့ဆွေးနွေး တာကတော့ ကိုက်ညီမှုရှိတယ်။ဗမာကိုလည်း ပြည်နယ်သတ်မှတ်ပါဝင်သို့ သဘောတူညီမှုရရှိခဲ့ တယ်။တခုရှိတာက အောက်ခြေအဆင့်က ပါတီရဲဘော်တွေ၊ခေါင်းဆောင်တွေ၊တပ်မှူးတွေထဲမှာ ဒီ

သဘောထားအမြင်နဲ့ပတ်သတ်ပြီး တိုက်ပွဲတွေရှိတယ်။ နိုင်ငံရေးအမြင်နဲ့ ပတ်သတ်တာဖြစ်တယ်။ အချို့ကတော့ ပြည်တွင်းမှာရှိတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့အမြင်အတိုင်းဖြစ်တယ်။ တပ်မှူး၊ ဆေးမှူး၊ ကေဒါတွေထဲက တချို့ပါတီအတွင်း တိုက်ပွဲအသွင်ရှိနေတာကို ကျနော်တို့တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ ကျန်တဲ့တချို့ကတော့ ပြည်တွင်းရှိ ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့သဘောထား ခံယူချက်ကို နှစ်သက်ကြတယ်။ သဘောတူကြတယ်။ အခြေအနေနဲ့ ကိုက်ညီတယ်ဆိုပြီး မြင်တာတွေရှိတယ်။ ဟိုမှာကတော့ ဥက္ကဋ္ဌဘသိန်းတင် ဦးဆောင်မှုအောက်မှာ သူတို့အများဆန္ဒအတိုင်း လိုက်ပြီး ဒီမိုကရေစီ ဗဟိုကြီးကိုင်မှု စနစ်အရ နာခံရတာဖြစ်တယ်။

*တရုပ်ပြည်ထဲမှာ လေ့လာခဲ့တာတွေ၊ သိမြင်ခဲ့တာတွေ ဆက်ဆံရေးတွေ၊ အကြံဉာဏ်တွေ ကိုလည်း ပြောပြပေးပါ။

ကျနော်တို့တရုပ်ပြည်ထဲရောက်တော့ တရုပ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီအနေနှင့် ကျနော်တို့ကို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကြိုဆိုပါတယ်။ ကျနော်တို့ဟာ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတရပ်၊ ပါတီတရပ်ဖြစ်တယ်။ ကျနော်တို့ကို နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တစ်ခုက ခေါင်းဆောင်တွေပုံစံအတိုင်း ကြိုဆိုဧည့်ခံပါတယ်။ ကြိုဆိုဧည့်ခံကျွေးမွေးတာ၊ သူတို့ကော်မတီထက် နှစ်ဆသာပါတယ်။ သွားလာရာမှာ ကားတွေကိုလည်း အစစအရာရာ စီစဉ်ထားတယ်။ ကျနော်တို့ဟာ ဘယ်သူမှမသိသေးတဲ့တော်လှန်ရေးအဖွဲ့တဖွဲ့ဖြစ်ပေမယ့် ထင်ပေါ်ပြီးလူသိများတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုကလာတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့မခြား ကြိုဆိုပြီး ပြုစုခဲ့ပါတယ်။

ကျနော်တို့လိုချင်တဲ့ အကူအညီတွေလည်း ဖြည့်ဆည်းပေးကြတယ်။ ဥပမာ ကျနော်တို့အထဲက တချို့ရဲဘော်တွေဟာ သွားရောဂါဖြစ်နေကြတယ်။ ကုသဖို့ လိုအပ်မှုကို သတို့ကူညီကြတယ်။ ကျနော်တို့ (K.N.U.P) ကလူ(၃၀)ကျော်၊ (S.S.P.P) ကလူ(၆၀)ကျော်၊ ပေါင်း(၁၀၀)ကျော်ကို သူတို့ရဲဘော်တွေနဲ့ တန်းတူမက ပိုပြီးဂရုစိုက်ခဲ့တာရှိပါတယ်။ ကျနော်တို့ မဝင်ခင်တည်းက တရုပ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ကျနော်တို့ ဘာတွေလေ့လာချင်သလဲဆိုတာ မေးခဲ့ပါတယ်။ ကျနော်တို့က လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးဆိုတော့ တရုပ်ပြည်သူတွေမှာ သူတို့ရဲ့တပ်ဖွဲ့စည်းပုံ၊ လက်နက်တပ်ဆင်ပုံကိုလေ့လာချင်တယ်။ ကျနော်တို့က လူမျိုးစုတွေဖြစ်တော့ သူတို့ဆီက လူမျိုးစုကိစ္စကိုလည်း သိချင်တယ်။

သူတို့ပြောတာက ယူနန်ပြည်မှာဆိုရင် လူမျိုးစုတွေအဓိကအားဖြင့် (၂၄)မျိုးရှိတဲ့အကြောင်း ပြောပါတယ်။ ကျနော်တို့က အဲဒီလူမျိုးစုတွေရဲ့ အကြောင်း၊ လူမျိုးစုတွေရဲ့ဒေသတွေကို လေ့လာချင်ကြောင်း ပြောပြပါတယ်။ နောက်ပြီး စီးပွားရေးနဲ့ပတ်သတ်ပြီး စက်ရုံအလုပ်ရုံတွေနဲ့ အဲဒီအလုပ်သမားတွေအကြောင်း၊ မွေးမြူရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍနှင့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်နှင့် သမိုင်းဝင်အဆောက်အဦးတွေ ကိုလေ့လာချင်ကြောင်းတင်ပြခဲ့တယ်။ သူတို့လေ့လာခွင့်ပြုတဲ့ ကဏ္ဍတွေကိုပြန်လည်ဖြေကြားပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုတွေလည်းလုပ်ထားခဲ့ပါတယ်။

ကျနော်တို့ စုမောင်မြို့မှာ (၂)ပတ်လောက်ကြာသွားပြီး မြို့ပေါ်မှာရှိတဲ့ စက်ရုံတွေလည်း လေ့လာခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီအနီးအနားက လူမျိုးစုတွေရဲ့ဒေသနဲ့ သူတို့ရဲ့အကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးစနစ်နဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို လေ့လာခဲ့ရပါတယ်။ ယူနန်အပြင် စုမောင်ဒေသဟာ အရင်ကဆိုရင် အထူးသဖြင့် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးတဲ့ ဒေသတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဟိုတုန်းက ဘိန်းတွေကို အများအ

ပြားစိုက်ပျိုးကြတယ်။ခုချိန်မှာတော့ ရိက္ခာအသင့်အတင့်ဖူလုံမယ်လို့ ကျနော်ယူဆတယ်။ရွာတိုင်း လိုလိုမှာ ရေအားလျှပ်စစ် ဓါတ်အားသုံးစက်တွေ အသုံးပြုတဲ့အတွက် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားကို သုံးစွဲ နိုင်ကြပါတယ်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အဆင်ပြေနိုင်သလို လုပ်ကိုင်နေတာတွေရတယ်။စုမောင် မှာ အိမ် အဆောက်အဦးတွေ တိုးချဲ့နေတာတွေရတယ်။သစ်ဝါးနဲ့ခဲရှားတာတွေရတယ်။အဲ့ဒီမှာရှိတဲ့ လူ မျိုးစုတွေဟာ သူတို့ရဲ့ ရိုးရာကပွဲတွေနဲ့ ပြန်လည်ဖျော်ဖြေကြပါတယ်။စုမောင်မြို့ကနေ တခြားနေရာ တွေသွားလေ့လာသို့က ရောက်တာကလည်းနောက်ကျပြီး သွားရမဲ့အခြားကိစ္စတွေလည်း ရှိသေး တာမို့ ကူမင်းမြို့လောက်ပဲ သွားလေ့လာခဲ့ပါတယ်။တောင်ပေါ်မြို့ဖြစ်ပေမယ့် လူဦးရေ တသန်း ကျော်ရှိတယ်။မြို့ကွက်တော်တော်ကြီးတယ်။ကျနော်တို့ ရက်ပေါင်း(၂၀)လောက်သွားလေ့လာခဲ့ တယ်။ကူမင်းမြို့မှာ လူမျိုးစုတက္ကသိုလ်ရှိတယ်။အဲ့ဒီတက္ကသိုလ်မှာ ဗမာပြည်မှာရှိတဲ့ လူမျိုးစုတော် တော်များများရှိတာတွေရတယ်။ကချင်နှင့် ရှမ်းတွေလည်းရှိတယ်။

ဗမာပြည်မှာရှိတဲ့ ကရင်၊မွန်၊ဗမာကလွဲရင် ကျန်တဲ့တိုင်းရင်းသားတွေကို အဲ့ဒီမှာလည်း ရှိနေတာ တွေရပါတယ်။မြောက်၊လားဟူ၊ဝ၊ကချင်၊ရှမ်း တို့ဖြစ်တယ်။ရှမ်းလူဦးရေဟာ ဗမာပြည်မှာရှိ တာထက် တရပ်ပြည်ထဲမှာပိုများတာတွေရတယ်။ ရှမ်းအနေနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးတိုင်း(၂) တိုင်း ရှိတယ်။အရှေ့တောင်တိုင်း(၅)တိုင်းကို ဟိုအရင်ဦးနုခေတ်က တခါရောက်ဘူးခဲ့တယ်။ကျနော် တို့ကို စုမောင် မြို့မှာ ဧည့်ခံကျွေးမွေးတဲ့နေရာကို ဦးနုက ပထမဦးဆုံးရောက်ခဲ့ပါတယ်။ပြီးတော့ မြောက်ဘက်မှာလည်း တိုင်းတခုရှိတယ်။ကချင်မှာလည်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးတိုင်းရှိတယ်။လူမျိုး စုကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးဘက်မှာဆိုရင် ဥပမာ ခရိုင်တခုမှာ ပါတီဘက်မှာဆိုရင် လားဟူကတခရိုင်၊ ကရင်နီ နောက်ပိုင်းကျတော့ "ဝ" တို့ဖြစ်တယ်။တရပ်ပြည်ထဲမှာ အဲ့ဒီလိုတွေရတာရှိတယ်။လူမျိုးစု တက္ကသိုလ်မှာ ကျနော်တို့သွားလေ့လာတော့ လူမျိုးစုစာကို သူတို့ပြန်ဖော်ထုတ်ပြီး သင်တန်းပေး တယ်။ဘာသာစကားနှင့် ပတ်သတ်တာ သူတို့တော်တော်မြန်တယ်။တနှစ်အတွင်း ဒီလူမျိုးစုတွေ ဟာ သူတို့ပြောတဲ့ဘာသာစကားရော၊တရပ်ဘာသာစကားရော နှစ်ခုစလုံးကို ရေးနိုင်ပြောနိုင်ရုံမက ဘဲ ကျွမ်းကျင်စွာ ဘာသာပြန်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။အပြန်အလှန်လုပ်ကြတယ်။တရပ်ပြည်က ပို့တဲ့စာတွေ ကို သူတို့ဘာသာနှင့်ပြန်ဆိုတယ်။သူတို့အခြေအနေနှင့် စာပေတွေဒီလိုဆောင်ရွက်နိုင်တာတွေရ တော့ တော်တော်အားရမိတယ်။စက်ရုံအလုပ်ရုံတွေနဲ့ပတ်သတ်ပြီး သံမဏိထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံတ ခုမှာ အလုပ်သမား(၂)သောင်းကျော်ရှိတယ်။တော်တော်ကြီးကျယ်တာတွေရတယ်။အဲ့ဒီမှာ သံမဏိ ကိုကျိုတဲ့ဖို (၅)ခုရှိတယ်။အလုပ်သမားတွေရဲ့ လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေ၊သူတို့ရဲ့ စားသောက်မှုတွေ ကို လေ့လာခဲ့ရတယ်။သူတို့ တပ်မတော်နှင့်ပတ်သတ်ပြီး ပြည်သူ့စစ်ကို ဘယ်လိုဖွဲ့စည်းသလဲ၊ဘယ် လိုလက်နက်တပ်ဆင်သလဲ၊ဘယ်လိုသဘောတရားတွေပေးလဲဆိုတာတွေကို ကျနော်တို့လေ့လာခဲ့ ရပါတယ်။စက်ရုံ၊အလုပ်ရုံတွေ စက်ပစ္စည်းတပ်ဆင်မှုတွေကိုလည်း လေ့လာခဲ့တယ်။

ပညာရေးကဏ္ဍကို လေ့လာရာမှာ ထူးထူးခြားခြားတခုတွေရတယ်။ဗလ(၅)တန် ရှိတဲ့နေ ရာမှာ ကာယဗလ၊ဉာဏဗလ၊မိတ္တဗလ၊စာရိတ္တဗလ၊ဘောဂဗလ စတဲ့ကျောင်းတွေဖြစ်တယ်။အဓိက ရှေ့တန်းတင်တာက (၁)စာရိတ္တ၊(၂)ကာယဗလ၊(၃)ဉာဏဗလ ဆိုတဲ့ အဆင့်လိုက် အဓိကလုပ် ဆောင်မှုတွေ သတ်မှတ်ထားတယ်။

တိုင်းပြည်တပြည်ကို ထူထောင်တဲ့နေရာမှာ ပညာတတ်တာနဲ့အဓိက မပြီးဘူး။ကိုယ်ကာ

ယကျန်းမာတာနဲ့လည်းမလုံလောက်ဘူး။အခြေအနေအကျဆုံးကတော့ စာရိတ္တကောင်းဘို့ပဲဖြစ် တယ်။အထူးသဖြင့် မျိုးချစ်၊ပြည်ချစ်စိတ်ရှိဘို့၊ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးဘို့နဲ့ သူတပါးကိုကူညီဘို့ စတဲ့ ပေါ်လစီနဲ့ ပတ်သတ်တာတွေကိုလေ့လာခဲ့ရပါတယ်။ဒုတိယအဆင့်ကတော့ ကျမ်းမာသန်စွမ်းမှုရှိ ဘို့ဖြစ်တယ်။ကျမ်းမာ ချမ်းသာမှ တိုင်းပြည်ကိုအကျိုးပြုနိုင်မယ်ဆိုပြီး အလေးထားကြတယ်။ဥာဏ ဗလ စတဲ့ ပညာတတ်ဘို့ စာပေသင်ကြားရေးဆိုတာတွေကို တတိယနေရာမှာထားတယ်။ဒါဟာထူး ခြားချက်တခုဖြစ်တယ်။

* ဗမာနိုင်ငံလုံးနှင့်ပတ်သတ်ပြီး ဗကပ ကလည်းသူ့ဟာနဲ့သူပေါ့လေ။K.N.U ကလည်း N.D.F စတဲ့အဖွဲ့နဲ့ နေဝင်းဆန့်ကျင်ရေး လုပ်နေတာဘဲ။အဲ့ဒီတော့ တိုင်းပြည်မှာရှေ့လျှောက်ဘယ် လိုအခြေအနေမျိုး ရှိမလဲ၊စည်းလုံးရေး(Unity)နဲ့ပတ်သတ်ပြီး ဘယ်လိုလုပ်ရင်ကောင်းမလဲဆိုတာ ဆရာကြီးရဲ့သဘောထားကို ဖော်ပြပေးဘို့ မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်။

ပထမဦးဆုံး ဗကပ နဲ့ပတ်သတ်ပြီး နဲ့နဲ့ဆက်ပြောချင်ပါတယ်။ဗကပ ဟာ ၁၉၆၈ခုနှစ်မှာစ ပြီး ဗမာပြည်ထဲပြန်ဝင်လာတယ်။ပထမအဆင့်မှာတော့ အောင်ပွဲတွေတော်တော်ရခဲ့တယ်။နောက် ပိုင်းကျတော့ သူတို့ရှေ့သိပ်မတိုးနိုင်ခဲ့ဘူး။ပြောရမယ်ဆိုရင် ဒီနေ့အထိပဲပေါ့။မတိုးနိုင်တဲ့ကိစ္စက အ ကြောင်းရှိမယ်လို့ ကျနော်ထင်တယ်။ကျနော်တို့မြောက်ဘက် ချီတက်တုန်းက ဗကပရဲ့ “အခိုင်အ မာပေါ်လစီ” ဆိုပြီး အရှေ့ပိုင်းစစ်ဒေသကနေပြီးတော့ ထုတ်ထားတဲ့ သူတို့စာစောင်ထဲမှာတွေ့ခဲ့၊ ဖတ်ခဲ့ရတယ်။သူတို့တိုက်လို့ သိမ်းပိုက်နိုင်မယ်ဆိုရင် အဲ့ဒီနေရာဟာ သူတို့ရဲ့နယ်မြေပဲလို့ “အခိုင် အမာပေါ်လစီ” ထဲမှာသူတို့ ပြဌာန်းထားခဲ့တယ်။ပြဌာန်းတဲ့အတိုင်း လက်တွေ့မှာ ဒီလိုပဲလုပ်တယ်။

ဒီလိုကျင့်သုံးတော့ မြောက်ပိုင်းမှာဆိုရင် ကချင်နဲ့ ပြဿနာဖြစ်ခဲ့တယ်။ဖြစ်ပုံကတော့၊က ချင်လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးဟာ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ စတင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်။ဖြစ်တော့သူတို့လည်း နယ်မြေတွေသိမ်းပိုက်ခဲ့တယ်။ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းဆိုရင် ကချင်(Kachin State Service)ရှိထား တယ်။ကချင်တော်လှန်ရေးအနေနဲ့ဆိုရင် တပ်မဟာ(၄)၊အဲ့တာသူတို့ရဲ့ ဧရိယာဖြစ်တယ်။ကချင်အ မျိုးသားတော်တော်များများရှိခဲ့တယ်။သူတို့လည်း မြို့ငယ်လေးတွေ ရန်သူစခန်းတွေကို တော်တော် သိမ်းနိုင်ခဲ့တယ်။နောက်ပိုင်း ဗကပ ပါလာတော့ ရန်သူရှိတဲ့နေရာမှာ သူတို့တိုက်တော့သူတို့ရ တယ်။ဒီလို ဗကပရဲ့အဓိကအင်အားနဲ့ တိုက်လို့ရတဲ့နေရာမှာ နောက်ပိုင်းက ဗကပ ကိုအားဖြည့်ပြီး ဝင်တိုက်တာဖြစ်တယ်။ဒီနေရာတွေကလည်း ပထမတော့ ကေအိုင်အေနေရာ၊ကေအိုင်အေလူထု၊ ဗကပ ကဒီနယ်မြေတွေရသွားတော့ ဒီနယ်မြေပါ ဗကပရဲ့နယ်မြေဖြစ်သွားတယ်။ဒီနေရာမှာ ကချင် ဟာ သူတို့လူထုကိုတောင် သူတို့စည်းရုံးပိုင်ခွင့်မရှိတော့ဘူး။သွားတာ လာတာ အချုပ်အခြယ်နဲ့ သွားရတယ်။

ပထမ ဗကပ ပြန်လာတုန်းက ကချင်တွေတော်တော် ကူညီပေးခဲ့တယ်။ဥပမာ ဗကပ လား ရှိုးကိုသွားတိုက်တဲ့အထိဖြစ်ခဲ့တယ်။မသိမ်းနိုင်ခဲ့ပေမယ့် အောင်ပွဲတွေရခဲ့တယ်။ရှမ်းပြည်မြောက် ပိုင်းမှာဆိုရင် မူဆယ်၊မိုးမိတ် ဗကပ ရှိတဲ့နေရာတွေအထိ သူတို့ရခဲ့တယ်။နောက်ပိုင်း သူတို့အခိုင် အမာပေါ်လစီအတိုင်း တိုက်ပြီးသိမ်းလို့ရသ၍ သူတို့နယ်မြေလို့သတ်မှတ်လာတော့ ကချင်ကနဂို ကသူတို့ရဲ့နယ်မြေမှာ ဘာမှလုပ်လို့မရတော့ဘူး။ဒီလိုနဲ့ကချင်တွေ စိတ်မကောင်းဖြစ်လာရာက ဗက ပကို မဆန့်ကျင်ပေမယ့် အကူအညီမပေးတော့ဘူး။ဗကပ ရဲ့ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုလည်း အကူအညီမ

ပေးခဲ့ဘူး။နောက်ပိုင်း ဗကပ နဲ့ကချင်လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခဖြစ်ခဲ့တာတွေရှိခဲ့တယ်။ဒါဟာ ဗကပ ရဲ့ နယ်မြေသတ်မှတ်ချက် အခိုင်အမာပေါ်လစီကြောင့်ဖြစ်တယ်။ကချင်ရဲ့အကူအညီမရတော့ ဗကပ လည်းရှေ့ဆက်မတိုးနိုင်ဘူး။ဒီလိုပြဿနာရှိတာ ကျနော်တို့တွေ့ရတယ်။ဗကပ ကချင်ညီညွတ်ရေး အတွက် တွေ့ဆုံမှုတွေလုပ်ပြီး စာချုပ်(၃)ခုလုပ်ခဲ့တယ်။ဒါပေမယ့် ဗကပ ကလက်ရှိမှုကိုပဲ ဆက် ကျင့်လို့ ကချင်ဟာ ချုပ်ဆိုတဲ့စာချုပ်ကို မီးရှို့လိုက်ရတာဘဲ။ဒါက အေအိုင်အေ ကိုယ်တိုင်ပြောလို့ သိခဲ့ရတယ်။နောက်ပိုင်းအခိုင်အမာပေါ်လစီတစ်ခုကတော့ အလွှာ(၃)ခုပေါ်လစီပဲ။တိုးတက်တဲ့အ လွှာ၊အလယ်အလတ်အလွှာ၊နောက်ကျတဲ့ အနိမ့်ဆုံးအလွှာဆိုပြီး သတ်မှတ်ထားတယ်။တိုးတက် တဲ့အလွှာက လူတွေကိုစည်းရုံးပြီး သူတို့လူအဖြစ်သိမ်းသွင်းတယ်။အလယ်တန်းအလွှာကတော့ ကြားထိုင်အလွှာဖြစ်တယ်။ဖောက်ပြန်တဲ့အလွှာကတော့ ပြတ်သားစွာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားတဲ့ ပေါ် လစီဖြစ်တယ်။ဒီပေါ်လစီအတိုင်း ကျင့်သုံးတယ်။ဒီပေါ်လစီကိုလည်း တရပ်ပြည်တော်လှန်ရေးကာ လ မော်စီတုန်းကနေ ချန်ကေရှိတ်အုပ်စုကို တိုက်တဲ့အခါမှာ ချမှတ်ကျင့်သုံးတဲ့ ပေါ်လစီအတိုင်း ဖြစ်တယ်။သူတို့အခြေအနေနဲ့ လုပ်ဆောင်ခဲ့လို့အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ဗကပ က လူမျိုးစုအဖွဲ့အစည်း တွေအထဲမှာ ဒီပေါ်လစီကိုကျင့်သုံးတော့ အခြေအနေတွေဟာ တရပ်ပြည်တော်လှန်ရေးကာလနဲ့ မတူလို့ မညီညွတ်မှုတွေပေါ်ပေါက်လာခဲ့တယ်။ဥပမာ ကချင်လူမျိုးစုနဲ့ဆက်ဆံတဲ့အခါ ဗကပ က ကချင်အဖွဲ့အစည်းထဲက လူအချို့ကိုစည်းရုံးပြီး ဗကပ ကိုထောက်ခံသူဖြစ်အောင်လုပ်တယ်။စည်းရုံး လို့မရသူကို ဆန့်ကျင်မှုသဘောရှိလို့ အပြတ်တိုက်ရမယ်ဆိုတဲ့အခါ လူမျိုးစုထဲမှာမညီမညွတ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ဒီလိုဖွဲ့ထုတ် စည်းရုံးတာကော့ခွဲခြမ်းတိုက်တာရော လုပ်လာတော့ အဖွဲ့အတွင်း ပြဿ နာတွေပေါ်လာတယ်။ရလဖ(ရှမ်းပြည်လူမျိုးစုများအဖွဲ့) ဖွဲ့တုန်းကလည်း ဒီပေါ်လစီကြောင့်ပဲဖြစ် တယ်။ရှမ်းထဲမှာလည်း ဒီပေါ်လစီကို ကျင့်သုံးတာကြောင့် သူတို့လူမျိုးစုထဲမှာ ကွဲပြားမှုတွေဖြစ် ပေါ်လာခဲ့ရတယ်။

ဒီတော့ တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေ အားနည်းသွားခဲ့ရတယ်။ဒါကြောင့် ဗမာပြည်ရဲ့တော် လှန်ရေးတစ်ခုလုံးကို ထိခိုက်သွားတယ်လို့ ကျနော်မြင်တယ်။ဒါကြောင့် ဘုံရန်သူကို တိုက်ခိုက်ရေး အတွက် ဗကပ ဟာ၊ဒီအခိုင်အမာပေါ်လစီ နှစ်ခုကိုပြန်စဉ်းစားသင့်တယ်။ဒါမှ မှန်မှန်ကန်ကန် ကိုင် တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်တဲ့ နည်းလမ်းတွေရရှိမှာဖြစ်တယ်။စည်းလုံးမှုညီညွတ်မှု၊နားလည်မှုအပေါ်မှာ မှန် ကန်တဲ့အခြေခံမျိုးဖြစ်ရမယ်။ကျနော်ဒီလိုပဲမြင်တယ်။ဒီနေ့ ဗကပ အနေနဲ့ဆိုရင် သမိုင်းအစဉ်အ လာကြီးမားတဲ့ ပါတီအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရှိတယ်။အလုပ်သမားပါတီတစ်ခုအနေနဲ့ဆိုရင် ရှေ့ဆောင်မှုတာ ဝန်တွေ သူတို့မှာအများကြီးရှိတယ်။ရှေ့ဆောင်မှုဆိုတာ တောင်းယူလို့ရတာမဟုတ်ဘူး။လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်မှုလုပ်ရင်းနဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုကိုရယူဘို့ဖြစ်တယ်။ဒါကလည်း ဥက္ကဋ္ဌမော်ရဲ့ သဘောတ ရား စာစောင်ထဲမှာ ဒီလိုပဲချမှတ်ထားတာရှိပါတယ်။ဗကပ ဟာ မက်စ်၊လီနင်၊ဒါမော်စီတုန်းအတွေး လက်ခံမယ်ဆိုရင် လက်တွေ့ကျကျလည်း ဒီအတိုင်းလုပ်ဆောင်သင့်တယ်လို့ ကျနော်မြင်တယ်။ လက်တွေ့ကြတော့ ခေါင်းဆောင်မှုကို အတင်းတောင်းယူတဲ့ ပုံစံမျိုးဖြစ်နေတယ်။ကေအဲန်ယူပါတီ အနေနဲ့ ကျင့်သုံးခဲ့တာတွေ ၊တခြားအဖွဲ့အစည်းကကျင့်သုံးခဲ့တာတွေမှာ ဒီလိုပြောင်တောင်းဆိုခဲ့ တာတွေရှိတော့ လူထုကိုခေါင်းဆောင်လို့ ရသင့်သလောက်မရဘူး။ပြီးတော့ ခွဲပြီးစည်းရုံးတာတွေ လည်းရှိတယ်။ကျနော်တို့ခုလို ဗကပ ကိုဝေဖန်တာဟာ အပြုသဘောမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ကျနော်တို့

ဟာ ကျယ်ပြန့်တဲ့ တပ်ပေါင်းစုကြီးဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီးတော့ နောက်အချက်က အလုပ်သမားပါတီ တခုအနေနဲ့ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ အခြေအနေနဲ့ ကိုက်ညီအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ ဒီရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သုံးသပ်တာဖြစ်တယ်လို့ ကျနော်ပြောချင်တယ်။

ကျနော်တို့ ကေအဲန်ယူထဲမှာလည်း တပ်ပေါင်းစုနှင့် အာဏာသိမ်းမယ်လို့ သဘောထား တွေရှိတယ်။ဗမာပြည်မှာလည်း လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတွေ တော်တော်များများ ရှိတယ်။တပ်ပေါင်းစုနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ကျနော်တို့အကြိမ်ကြိမ် ကြိုးစားခဲ့တယ်။ကျနော်တို့ကရင်တော် လှန်ရေးအနေနဲ့ အကြိမ်ပေါင်းမနည်းဘူး။ကြိုးစားခဲ့တယ်။ဒီတပ်ပေါင်းစုတွေဟာ စာရွက်တွေပေါ်မှာပဲ ကျန်ခဲ့ကြတယ်။ဥပမာ လူမျိုးစုတပ်ဦးနှင့်ပတ်သတ်တာ၊ကျနော်တို့ ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှာ တလညတ(တိုးတက်သောလူမျိုးစုများ ညီညွတ်ရေးတပ်ဦး)၊၁၉၆၀ ခုနှစ်မှာ လလမဖ(လူမျိုးစုများ လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့)နောက်ပြီးတော့ လညတ(လူမျိုးစုများညီညွတ်ရေးတပ်ဦး)၊ညလတ(ညီညွတ်သောလူမျိုးစုများတပ်ဦး)ဆိုပြီးကျနော်တို့တောက်လျှောက်ဖွဲ့စည်းခဲ့တယ်။

အခု ကျနော်တို့ မဒတ ရှိတယ်။မဒတ က လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ကဆိုရင် ကျနော်တို့တစုံတရာစပြီး လှုပ်ရှားတယ်။ပူးတွဲပေါင်းပြီး စစ်သင်တန်းတွေပေးနိုင်ခဲ့တယ်။ဗိုလ်လောင်းသင်တန်းအထိ ပေးနိုင်ခဲ့တယ်။ပေးနိုင်တဲ့အပေါ်မှာ တော်တော်တက်တက်ကြွကြွဖြစ်လာတယ်။မဒတ အပေါ်ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ အစားထိုးကြတယ်။အားကိုးကြတယ်။ဒါပေမယ့် နောက်ပိုင်း တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ပတ်သတ်တာ လှုပ်ရှားမှု ရှိတန်သလောက်မရှိဘဲ လျော့နည်းလာတာတွေကို ကျနော်တို့မြင်လာတယ်။ကျနော်တို့ ဟာ ဘုံရန်သူကိုတိုက်ခိုက်နိုင်ဖို့ ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ တပ်ပေါင်းစုအခန်းကဏ္ဍမှာ ကျနော်တို့ချမှတ်တဲ့မူကို တိတိကျကျ အကောင်အထည်ဖော်နိုင် ဘို့လိုအပ်တယ်။

ဗမာပြည်မှာလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အင်အားစုတွေ အားလုံးစည်းနိုင်မှ ကျနော်တို့ အတွက် လွှပ်လပ်ရေးအောင်ပွဲခံမယ်လို့ မြင်တယ်။ဥပမာ မြောက်ဘက်မှာ ဗကပ အနေနဲ့ အင်အားကြီးကြီးမားမားနဲ့ လှုပ်ရှားနေပေမယ့် ရှေ့ကိုသိပ်မတိုးနိုင်ဘူး။၁၉၆၈ ခုနှစ်ကတည်းက စတင်ဝင်လာတာ ရှမ်းပြည်မှာ တစ်နေတယ်။တခါတခါ သံလွင်မြစ်အရှေ့ဘက်ကို ကူးရတဲ့အနေအထားမျိုးရှိနေတယ်။အဲ့တာကိုကြည့်ပြီး ပြောရမယ်ဆိုရင် သူ့လူမျိုးစုအပေါ်ထားတဲ့ သဘောထားနှင့် အမျိုးသားရေးပေါ်လစီကို မှန်မှန်ကန်ကန်ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့လိုတယ်လို့ ကျနော်မြင်တယ်။ဒီလိုဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ကတော့ လက်ရှိဗမာပြည်အနေအထားအရ အမှန်ဆုံးကဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု စစ်စစ်သဘောထား အမြင်ပေါ်မှာ တန်းတူရည်တူနဲ့ လူမျိုးတိုင်းကြီးငယ်မရွေး အခွင့်အရေးတူညီမှုနှင့် ဖွဲ့စည်းထားဖို့လိုပါတယ်။ဒီမိုကရေစီကျကျဖြစ်အောင် ဖွဲ့စည်းလုပ်ဆောင်သွားရမယ်။ဗကပ အနေနဲ့ တရပ်ပြည်ပုံစံ အတိုင်းဆိုရင် ဒါဟာကျနော်တို့အခြေအနေနဲ့ မကိုက်ညီဘူး။

ဒီတော့ဗကပ အနေနဲ့ဆိုရင် ခုလက်ရှိဗမာပြည်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ အင်အားအကြီးဆုံးဖြစ်ပီး နိုင်ငံတကာထောက်ခံအားပေးမှုလည်းရတယ်။ရန်သူအနေနဲ့လည်း ဗမာပြည်မှာရှိတဲ့ တပ်မတွေ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့နေရာမှာဆိုရင် တပ်မ(၆၆) ဟာမြောက်ပိုင်းမှာ ဗကပနဲ့ရင်ဆိုင်နေရတယ်။ဒါကြောင့် ဗကပ အင်အားဟာမနည်းဘူး။ဒီအင်အားဟာ ရန်သူကိုအပြုတ်တိုက်နိုင်ပြီး ရန်ကုန်ကိုသိမ်းနိုင်မယ်။ရန်ကုန်ကိုသိမ်းနိုင်မှလည်း ရန်သူကိုအပြုတ်တိုက်နိုင်မယ်။ဒီအင်အားကြီးတဲ့ အဖွဲ့အစည်းဟာ အနည်းဆုံးလူမျိုးစုတွေနဲ့ ဒီမြေပေါ်မှာ နားလည်မှုစိုက်ထူပြီး လုပ်ဆောင်သွားဖို့

လိုတယ်လို့ ကျနော်မြင်တယ်။ဒါကျနော် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရအမြင်ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် မြန်မာပြည်လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အောင်ပွဲရရေးအတွက်ဆိုရင် အထူး သဖြင့် နိုင်ငံရေးအရ ဖက်ဒရယ်သစ် ဖွဲ့စည်းရေးအပေါ်မှာ ပြည်ထောင်စုတွင်းရှိ လူမျိုးတိုင်း တန်း တူအခွင့်အရေးရရှိလိုတယ်။တပ်ပေါင်းစုနဲ့ပတ်သတ်ပြီးတော့လည်း အလေးထားဖို့လိုတယ်။ကြီး စားဖို့လိုတယ်။ကြီးစားတဲ့နေရာမှာ ကျနော်တို့မှာ ရှိတတ်တဲ့ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့အမျိုးသားရေးနဲ့ မ ဟာလူမျိုးကြီးဝါဒကို တိုက်ရမယ်။တခါတရံကျဉ်းမြောင်းတဲ့အမြင်ကို တိုက်ရင်းနဲ့မဟာဖြစ်ခဲ့တာ တွေရှိတယ်။နောက်မဟာကို တိုက်နေရင်းနဲ့ ကျဉ်းမြောင်းတာတွေဖြစ်သွားတယ်။ဒီအစွန်းနှစ်ဘက် ကိုရှောင်ရှားပြီးတော့ မှန်မှန်ကန်ကန်လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ဖို့ ကျနော်တို့ကြိုးစားကြရမယ်။

မြောက်ပိုင်းခရီးစဉ်မှတ်တမ်း-

ကေအဲန်ယူပီတီ၏ မြောက်ပိုင်းခရီးစဉ်တွင် (၂)ကြိမ်တိတိကြီးပမ်းခဲ့သည်။၁၉၆၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ တကြိမ်၊၁၉၆၉ ခုနှစ် မေလတွင် တကြိမ် ကြီးပမ်းခဲ့သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ။

အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဗ/မ ဘော်လွင်၊အဖွဲ့ဝင်များမှာ မန်းရှာလာဖန်း၊မန်းခွါ(စောဘာ ဘာ)၊စောသမိန်ထွန်း၊စောသိန်းလွင်၊(ဗိုလ်ချုပ်ကျော်မြသန်းမွေးစားသား)၊စောတယ်ပလယ်(စနော ထူ)၊စောဝါး(တရုပ်လူမျိုး)၊ဆရာဟုန်စုလျှန်(တရုပ်ကေဒါ-ကရင်ကိုယ်စားလှယ်)၊ဗဒိုအားကော (ရော့စနီ)။

ဇန်နဝါရီခရီးစဉ်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှထွက်ပြီး ရှမ်းဗဟိုသို့ရောက်သည်။ရှမ်းနှင့် ဗကပ ပဋိပက္ခ၊ကရင် နှင့် ဗကပ ပဋိပက္ခ ကြောင့် စစ်ပွဲများဖြစ်နေသောကာလဖြစ်သည်။တောင်ကြီးသို့ရောက်ပြီး ဗ/မ ကါတယ်၊ဗိုလ်မှူးစံသိန်း၊ဗိုလ်မှူးလှမောင်နှင့် တွေ့ဆုံ ခရီးဆက်ထွက်နိုင်ခြင်းမရှိ၆၈ နှစ်ကုန်တွင် ကေအဲန်ယူပီ ဗဟိုသို့ပြန်ရောက်သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် မေလ။

အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဗိုလ်အေးဟန်၊အဖွဲ့ဝင်များမှာမန်းရှာလာဖန်း၊မန်းခွါ(စောဘာဘာ)၊စော သိန်းလွင်(ဗိုလ်ချုပ်ဘော်ထူးမွေးစားသား)၊သမိန်ထွန်း၊ပါစကာခေါ် စောအယ်ဘော၊စောဝါး(တ ရုပ်လူမျိုး)၊စောဝါ(ကေအဲန်ယူ)၊ဆရာဟုန်စုလျှန်(တရုပ်ကေဒါ-ကရင်ကိုယ်စားလှယ်)။

ခရီးစဉ်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် မေလတွင် တောင်ငူ ဘောဂလိအနီးဟိုးစီးရွာမှ စထွက်။ကချင်ပြည်နယ်မရမ်း မြို့(နမ္မတူသကြားစက်) ကေအိုင်အေ ဗ/မ ကြီး ဇော်ဆိုင်မှ လာရောက်ကြိုဆိုသည်။ကေအိုင်အေ ဗဟိုဌာနချုပ် “ပါကြောင်” သို့ရောက်သည်။တလလောက်နေပြီး အောက်တိုဘာလတွင် တရုပ်ပြည်

သို့ ရောက်သည်။

တရုပ်ပြည်တွင် အတွေးအခေါ်လေ့လာရေးများလုပ်သည်။တရုပ်ပြည် ရင်ကျန်မြို့မှတစ်ဆင့် ပေါက်တန်မြို့သို့ရောက်သည်။၁၉၇၀ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် တရုပ်ပြည်မှပြန်ရောက်ပြီး မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ပြန်ဝင်လာသည်။ဗကပ တပ်ဖွဲ့များနှင့် အတူဝင်လာသည်။မုန်းကိုရောက် မုန်းကိုမှပြန် ထွက်ရာ ခင်မောင်ကြီး သခင်ဖေတင့်တို့နှင့်တွေ့ဆုံသည်။မုန်းကိုရွာ အရှေ့ဘက် မိုးကုတ်နယ် ရောက်ပြီး ကျောက်မဲမြို့ အဖြစ်တွင် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားရာ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဗိုလ်အေးဟန်ကျဆုံး သည်။